SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

Aº. 1862. Vrijdag 5 December. Nº. 49.

PRIJS per JAAR voor *Samarang*. . . . ƒ 12.—
" " " buiten *Samarang*. . . . " 14.—
Na TWEE *ure zullen er geene Advertentien meer aangenomen worden.*

Dit ADVERTENTIE-BLAD wordt iederen VRIJDAG uitgegeven.

De prijs der Advertentiën, is van een tot tien woorden een gulden; verder voor iedere vijf woorden vijftig cents behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

Vertrek van de Landmail

op WOENSDAG 10 Decemb., des avonds ten 6 ure, bezorging der Brieven tegen 4 ure.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Bij Koninklijk besluit van den 3den September 1862 no. 49, is de officier van gezondheid van de derde klasse van het personeel van de geneeskundige dienst van het leger in Oost-Indië, met verlof in Nederland *J. E. Stark*, in zijnen rang en ancienniteit overgeplaast bij het personeel der geneeskundige dienst van het leger in Nederland.

Bij Koninklijk besluit van den 6den September 1862, no. 79, is benoemd tot adspirant-ingenieur van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch-Indie, de civiele ingenieur jhr. *A. van Citters*, thans adjunctkommies bij het departement van binnenlandsche zaken.

Bij Koninklijk besluit van den 11den September 1862, no. 55, is de tweede luitenant der artillerie jonkheer *C. van der Wijck*, à la suite van het koloniaal werfdepôt en bestemd voor de dienst in Oost-Indië, op zijn verzoek, eervol uit de militaire dienst ontslagen.

Bij Koninklijk besluit van den 16den September 1862 no. 62, zijn voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie benoemd tot ambtenaar van de eerste klasse, de kandidaat ambtenaar mr. *A. A. Buijskes* en tot ambtenaren van de tweede klasse, de kandidaat ambtenaren dr. *J. D. Homan* en *C. M. F. Stockhousen*.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie van den 25sten Novemder 1862, no. 6, is aan den heer *B. A. van Dorp*, koopman te Batavia, tijdelijk verblijf houdende te Gorinchem (provincie Zuid-Holland), verleend een octrooi (no. 31 van het register) voor den tijd van tien jaren op de uitvinding van de vervaardiging van papier uit de grondstoffen, in de daarvan overgelegde beschrijving aangegeven.

DOOR ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR-GENERAAL

zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL DEPARTEMENT.

Toegelaten:

Krachtens magtiging des Konings, als vice-consuls van Zweden en Noorwegen:
te Cheribon, de heer *F. A. Bik*,
te Soerabaija, de heer *T. A. van Laer* en
te Padang, de heer *T. Purvis*.

Aangeteekend:

dat de Consul van Zweden en Noorwegen te Batavia,

tijdelijk heeft opgedragen:

De uitoefening van de functien van vice-consul van Zweden en Noorwegen te Cheribon, wegens de tijdelijke afwezigheid van den vice-consul *F. A. Bik*, aan den heer *D. J. Bijleveld*.

De uitoefening van de functien van vice-consul van Zweden en Noorwegen te Samarang, wegens de tijdelijke afwezigheid van den vice-consul *C. Damnitz*, aan den heer *George G. Lubbers* aldaar.

De uitoefening van de functien van vice-consul van Zweden en Noorwegen te Soerabaija, wegens de tijdelijke afwezigheid van den vice-consul *F. van Laer*, aan den heer *F. Bogaerdt* aldaar.

Benoemd:

Tot lid in den raad van justitie te Soerabaija, de substituut officier van justitie bij dien raad mr. *C. G. Hultman*.

Tot secretaris en magistraat in de residentie Banka, tevens vendumeester te Muntok, de secretaris in de residentie Lampongsche districten *P. A. Gijsbers*.

Tot telegrafist der eerste klasse, de telegrafist der tweede klasse *M. P. Raket*.

Tot tweeden kommies op het residentie-kantoor te Batavia, de derde kommies ter secretarie van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, tevens fungerend postkommies te Makassar, *A. J. H. Oosthoek*.

Tot advokaat en procureur bij den raad van justitie te Samarang mr. *W. K. van Dedem*.

Belast:

Tot adsistent-resident ter beschikking van den resident van Soerakarta *P. M. van Laren*, thans buiten betrekking laatstelijk adsistent-resident van Bondowosso (Bezoeki).

Tot secretaris, tevens algemeen ontvanger, notaris en vendu-meester der residentie Lampongsche districten, de kommies ten kantore van den adsistent-resident van het Zuider- en Ooster-district der residentie Batavia *J. J. de Thomèze*.

Bij de Directie der Burgerlijke Openbare Werken.

Tot chef van het tweede bureau, de hoofdkommies bij die directie *F. W. Boes Lutjens*.

Met de waarneming der betrekking van telegrafist der tweede klasse, *J. Hamburg*, laatstelijk met de waarneming van dezelfde betrekking belast, thans op wachtgeld.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de zoutverkoop pakhuismeester te Pamakassan (Madura) *J. Siegel*.

Eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de adsistent der derde klasse bij de thee-cultuur *F. G. Anthonijsz*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de ambtenaar der eerste klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie mr. *W. K. van Dedem*, thans ter beschikking van den algemeenen secretaris.

Op verzoek, eervol, uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de griffier bij den landraad te Patti (residentie Japara) *W. M. Maurits*.

Eervol uit zijne betrekking, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de tweede kommies op het residentie-kantoor te Batavia *G. Busselaar*.

SCHUTTERIJEN, enz.

Bij de Schutterij te Makasser.

Bevorderd:

Tot kapitein kommandant, de eerste luitenant *W. B. Ledeboer*.
Tot eersten luitenant, de tweede luitenant *D. B. Weijergang*.

Benoemd:

Tot tweeden luitenant-adjudant, de Schutter *J. P. Krabbe*.

MILITAIR DEPARTEMENT.

Belast:

Met de waarneming der betrekking van kommies archivaris (militair ambtenaar der derde klasse) bij het hoofd bureau van het wapen der artillerie, de sergeant-majoor der artillerie voor memorie, tweede klerk bij genoemd bureau *A. Fijt*, met bepaling, dat hij gedurende zijn loopend verband ook als zoodanig zal blijven gevoerd voor memorie.

Ontslagen:

Op verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenants der genie en sapeurs *J. K. Pluim Mentz*, *W. C. L. Ruijs* en *D. N Meijners*, en de apotheker der derde klasse *M. J. C. Hellendoorn*.

Op verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de adjunct-boekhouder op het hoofdbureau der militaire administratie (militair ambtenaar der derde klasse) *J. N. F. Carels*.

Vergund:

Een tweejarig verlof naar Nederland aan den kapitein der infanterie *W. J. Döderlein de Win*.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement.

Zijn Geplaatst:

Bij de Infanterie.

Bij het 10e bataillon, de tweede luitenant *W. de Kroes*.
Bij het 12e bataillon, de tweede luitenant *P. H. H. Routs*, beiden onlangs uit Nederland aangekomen.

Zijn Overgeplaatst:

Bij de Militaire Administratie.

Als onder-intendant der tweede klasse, de kapitein-kwartiermeester *E. Wolfson*.

Als eerste luitenant-kwartiermeester, de adjunct-intendant *J. H. W. Roebij*.

Als adjunct-intendant, de eerste luitenant-kwartiermeester jhr. *P. F. Coenen*.

Bij de Infanterie.

Als chef van den staf in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, de kapitein *K. H. O. van Bennekom*, chef van den staf van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, met bepaling, dat hij ook als zoodanig bij zijn wapen zal gevoerd blijven à la suite.

Bij het 1e bataillon, de eerste luitenants J. *K.* J. *Chambrij* en *L. A. Collard*, respectivelijk van het 5e bataillon en van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.

Bij het 3e bataillon, de tweede luitenant *A. D.* J. *de Man*, van het garnizoens-bataillon der eerste militaire afdeeling op Java.

Bij het 12e bataillon, de eerste luitenants *W. Broek* en *E.* C. *G. Cohen*, respectivelijk van het 10e bataillon en van het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 14e bataillon, de eerste luitenant *O. H. J. Muller*, van het 13e bataillon.

Bij het 15e bataillon, de eerste luitenants *D. T. van Oort* en *L. F. Nix*, respectivelijk van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java en van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden.

Bij het 16e bataillon, de eerste luitenant *F. W. Cornets de Groot* en de tweede luitenant J. *A. Woutersz*, respectivelijk van het garnizoens-bataillon van Banka en van het 7e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust en onderhoorigheden, de eerste luitenants *W. G. L. Kretschmer* en *F.* J. *S. van Heumen*, respectivelijk van het 15e en 1e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Riouw en onderhoorigheden, de tweede luitenant *P. F. A. van Stuwe*, van het 3e bataillon.

Bij het subsistenten-kader te Samarang, de kapitein *A. A. G. Frappier* en de tweede luitenants *R.* J. *G. M. de Bruijn* en *G.* J. *van Klinkenberg*, allen van het garnizoens-bataillon der 2e militaire afdeeling op Java.

Bij het kader van het straf-detachement te Klatten, de eerste luitenant J. B. *Mack* en de tweede luitenant *A. J. Beck*, respectivelijk van het garnizoens-bataillon der tweede militaire afdeeling op Java en van het eerste bataillon.

MARINE DEPARTEMENT.

Benoemd:

Tot adsistent bij de geographische dienst, de op zijn verzoek eervol uit Z. M. zeedienst ontslagen luitenant-ter-zee der tweede klasse *F. W. Voswinkel Dorselen*, thans met de waarneming van die betrekking belast.

Tot onderbaas-ijzergieter bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija *J. Waaijfoort*, thans bij die instelling werkzaam.

Tot tweeden machinist bij de gouvernements marine, *S. Speiser*, thans met de waarneming van die betrekking belast.

BEKENDMAKINGEN.

Voor het Land. De Resident van *Samarang* brengt bij deze ter kennisse van belanghebbenden, dat met wijziging der cijfers in de betrekkelijke voorwaarden van de op den 12den December eerstkomende in veiling te brengen hoeveelheden Koffij, liggen te *Batavia* 9000 picols te *Samarang* 16000 picols. *De Resident van Samarang,*
(2092) VAN CAPELLEN.
SAMARANG, *den* 3den *December* 1862.

(*Voor den Lande.*) De Kommandant der Artillerie in de 2de Militaire Afdeeling op *Java* maakt bekend, dat ingevolge ontvangen bevelen, de

UITBESTEDING

voor de levering van eenige Artillerie-Goederen en algemeene behoeften voor den dienst van het jaar 1864, geannonceerd in het Samarangsch Advertentie-Blad van den 8sten en 15den Augustus ll., Nº. 32 en 33, geen plaats zal hebben.
SAMARANG, (2093) *De Kommandant voornd.,*
den 4*den December* 1862. KEMPEES.

(*Voor het Land.*)

Blaauwe Vlag.

Bij het weder invallen der West-mouson, acht de ondergeteekende het noodig het Publiek bekend te maken, dat het hijschen eener Blaauwe Vlag aan den uitkijk van het Haven-kantoor alhier, zoomede van het Wachtschip liggende in de Rivier nabij het Kustlicht, bij voortduring tot teeken zal strekken, dat de vaart over de Bank der Samarangsche Rivier, ten gevolge van zware branding, als gevaarlijk kan worden beschouwd.

Gezagvoerders van Schepen worden in het belang der aan hunne zorgen toevertrouwde Equipage in het bijzonder indachtig gemaakt, aan hunne verpligting tot het uitvaardigen van de noodige bevelen aan hunne Scheeps-Officieren en onderhoorigen, om zoolang de Blaauwe Vlag waait, geene Sloepen van Boord naar den Wal of omgekeerd te zenden, terwijl in het algemeen een ieder die zulks mogt aangaan, wordt aangemaand, om zich deze waarschuwing ten nutte te maken.
SAMARANG, (2014) *De Resident van Samarang,*
den 28*sten November* 1862. VAN CAPELLEN.

De Resident van *Soerakarta* maakt bekend, dat

op Zaturdag den 27sten December aanstaande,

te *Djoerook* nabij de hoofdplaats *Soerakarta*, in het openbaar aan de meestbiedende zullen worden verkocht:

Eene hoeveelheid Houtwerken van verschillende afmetingen, alsmede eene partij afgekeurde Sirappen.

De gespecificeerde staten van bovenbedoelde Houtwerken, zullen van af den 24sten December aanstaande, ter visie liggen aan het Residentie-Kantoor te *Soerakarta*.
SOERAKARTA, (2094) *De Resident,*
den 27*sten Nov.* 1862. F. N. NIEUWENHUIJZEN.

Voor het land. Debiteuren aan het Vendu-Departement te *Samarang* over de maand Augustus jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet vóór of uiterlijk op ultimo dezer moet geschieden, bij gebreke waarvan de betaling in regten zal worden gevorderd.
[2095] *De Assistent Resident, Super-Intendent*
SAMARANG, *van het Vendu-departement voornd.,*
den 4*den Dec.* 1862. W. J. BROUWER.

Voor het land. Op Dingsdag den 10den Februarij 1863 des morgens ten 10 ure zal op het bureau van den ondergeteekende publiek worden uitbesteed de levering van:

ROODE WIJN,

ten behoeve van het Militair Departement, gedurende de jaren 1864 tot en met 1866.

De uitbesteding zal plaats hebben tweeledig, namelijk:
1º. Voor de behoefte van het Leger te zamen genomen.
2º. Voor de behoefte in deze Afdeeling.

De voorwaarden liggen dagelijks met uitzondering van Zon- en Feestdagen voor belanghebbenden van 's morgens 8 tot 's namiddags 1 uur ter lezing op het bureau van den ondergeteekende, bij wien tevens de verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn. *De Onder-Intendant* 1ste *klasse*
SAMARANG; *in de* 2de *Militaire Afdeeling op Java,*
den 20 *Nov.* 1862. (1980) Hk. VEMER.

VENDUTIE

op Zaturdag den 6den December 1862,

vóór het Afdeelings Militair Kleeding-Magazijn te Samarang, van overtollige GOEDEREN, als:

Wollen-dekens, Flanel, Galon, blaauw- en zwart Laken, Aardewerk, IJzerwerk bestaande uit groote

en kleine Bijlen, d°. Hakmessen, Kapmessen; Hang-Sloten met Sleutels, ijzeren Thee-, Water- en Kookketels, Astraal-Lampen, Touw, Koperen- en Houten-Pompen, enz.

(2015) De Onder-Intendant 1ste kl.
SAMARANG, in de 2de Mil. Afdeeling op Java:
26 November 1862. TH. VEMER.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

AANGESLAGEN VENDUTIEN.

Op Maandag den 8e. December, ten Huize van Mevr. *Beer*, en daarna: ten Huize van den 1e. Luitenant *Brederode*.

Op Dingsdag den 9e. December, ten Huize van *M. J. C. Hellendoorn*.

Op Woensdag den 10e. December, in het Vendu-locaal van *Soesman & Co.*

Op Donderdag den 11e. December, in de Toko van *H. L. de Lyon*.

Op Vrijdag den 12e. December, in het Vendu-locaal van *Chevallier & Co.*

Op Zaturdag den 13e. December, bij den Pachter der Pandjeshuizen.

Advertentiën.

Vendutie op Zeestrand.

Op Maandag den 8sten zullen
SOESMAN & CO.
ten Huize van
Mevrouw BEER,
naast het Huis van den Heer MULLER *op Zeestrand, Vendutie houden, van eenen zeer netten Inboedel,*
bestaande uit ongebruikte Meubelen, als:
Banken, Tafels, Stoelen, Knapen, groote Kleêr-Kasten, Ledikanten, Hang- en Tafellampen, Spiegels en Schilderijen; voorts: een Kinder-Palanquin met Paard, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (2045)

Vendutie op Pontjol.

Op Dingsdag den 9den zullen
SOESMAN & CO.
Vendutie houden, voor rekening van den WelEdG. Heer
M. J. C. HELLENDOORN,
wegens vertrek, van ZEdG. netten Inboedel, bestaande uit:
Een Mahonie-houten Ameublement; verder: Stoelen, Banken, Tafels, Ledikanten, Lampen in soorten; voorts: een span goed gedresseerde Sandelwood Wagen-Paarden boven de 4 voet hoog, eene collectie Bloemen, enz., enz. (2046)

Op den 9den December 1862,

zal wegens vertrek, Vendutie worden gehouden,
TEN HUIZE VAN DEN HEER
H. E. DE VOGEL,
te SALATIGA,
VAN DESZELFS INBOEDEL. (2047)

TOKO-VENDUTIE

op Woensdag den 10den bij
SOESMAN & CO.
Van eene belangrijke partij Lijnwaden, Koopmanschappen, Provisiën, Dranken en aangebragte Goederen. (2048)

Op de Vendutie van Woensdag den 10den dezer bij SOESMAN & CO.

zal men à tout prix verkoopen:
Het restant SPEELGOED,
meerendeels bestaande uit groote Stukken, geschikt voor de Kersfeesten. [2049]

Op de Vendutie

van Woensdag den 10den,
zal men nog verkoopen:
800 stuks $^6/_4$ ruwe Calicots
en
Ca. 100 picols Koffij.
(2050) SOESMAN & CO.

Op Zaturdag den 13e. December, in de Chinesche Kamp, bij den Pachter der Pandjeshuizen alhier, van vervallen Linnen Pandgoederen, zoomede Juweelen, Goud- en Zilverwerken, over het 4e. Kwartaal 1859. (2051)

Op de Vendutie

van Donderdag den 11den December,
zal worden opgeruimd, ter afsluiting van Facturen:
Prachtige Bloemen.
do. Coiffures.
Gesorteerde Zeepen en Odeurs.
Berlijnsch Zilveren Lepels en Vorken.
Vier Porceleinen Eetserviezen.
Een Wagen.
Een Draai-Orgel en eén aantal Goederen meer.
[2052] H. L. DE LYON.

Op de Vendutie bij H. L. de Lyon,

van Donderdag den 11den December,
zal nog worden verkocht:
Eenige ronde en vierkante Mahony-houten Knapen, Dames-Werktafeltjes, Voeten-Bankjes, Schaaktafeltjes en verdere Meubels; alsmede: een fraai factuur Étagère Manden-voorwerpen, geschikt voor Cadeaux. (2053)

VENDUTIE

op Vrijdag den 12den dezer,
in de Lokalen van de ondergeteekenden, over
Beschadigde Lijnwaden,
50 kistjes Cognac.
50 „ Azijn.
5 vaten Azijn.
Eene groote partij IJzerwerk,
bestaande uit:
Messen, Scharen, Patjols, Bijlen, Zagen, Bogtscharnieren, enz. VERDER:
Hang- en Muur-lampen, Thee-serviezen, Engelsche Naalden, Provisiën, Dranken en hetgeen verder te voorschijn zal gebragt worden.
(2054) CHEVALLIER & Ce.

Pas ontvangen bij Joosten & Co.:

Puike Groote Hammen.

„ Gras-Boter, vaten van 12 ℔.
„ Zoetemelksche Kazen. (2055)
Prachtig Suikerwerk en Banket.

Door nieuwe aanvoeren zijn
SOESMAN & Co.
in de gelegenheid gesteld, (2056)
Nieuwe Haring van 1862,
tegen beduidend verlaagde prijzen te verkoopen.

Attentie!!
Liefhebbers van versche Provisiën, worden bij deze attent gemaakt, op een factuurtje
Vette en groote HAMMEN,
(merk *H. M.*)
Versche Zoetemelksche Kazen,
Délicieuse Gras-boter à ƒ 15.— en ƒ 16.—,
Jams Geleijen,
Sardijntjes $^1/_4$ blik,
Puike Haring in vaatjes van 12 stuks,
Stokvisch $^1/_2$ blikken,
Diverse Groenten,
Hollandsche Zuren en Saucijs de Bologne,
door den ondergeteekende dezer dagen direct uit *Europa* ontvangen. [2057] P. JOHANNES.

PATENT- koperen, opleg- en inlatende Deursloten, kast-, lade- en Kistsloten, fijne Vijlen, Raspen, Grendels, enz. enz., pas ontvangen.
(2058) SOESMAN & Co.

Dames, Heeren!!!
Zijden & Glacé Handschoenen,
Zeer Netjes.
(2059) THORLEY DUWEL.

ONTVANGEN: Lijnolie, Koolteer, Asphaltvilt, Zinkspijkers en diverse soorten van Verwwaren, bij [2060] CHEVALLIER & Co.

Pas ontvangen:
VERSCHE ROODE
Macassarsche Vischjes,
(2061) bij J. P. BRANDES.

Echt Engelsche Heeren en Dames Zadels, Zweepen, Karwatsen, Wandelstokken
en prachtige koperen en bronsen
HANG MODERATEUR LAMPEN.
(2062) THOOFT & Co.

COMMISSIE-HUIS

in 't Groot en Klein.
Pas ontvangen per de Schepen „Koophandel" en „Bellatrix":
Diverse Groenten, Vleesch, Gevogelte, Saucijs de Bologne, Stoom-zalm en Zwerikken in blik, Rolpens, Saucijsjes en velerlei

Zuur in stopfleschen, en geëmballeerde Hammen;
Gedroogde Appelen, Peren, Pruimen, Rozijnen, Krenten, Amandelen, Vermicelli en Macaroni in stopfleschen;
Divers Koek, Banket, St. Nicolaas en Suikergoed en Pepermunt;
Diverse fijne Likeuren en Rhijnwijnen op heele en halve fleschen;

Pale-Ale, Falcon-Ale en Haantjes-Bier;
Champagn Cognac, Genever, Pommeranzen-Spiritus en Maag-Bitter;
Diverse soorten Witband en Schoenboorlint;
„ Hoeden-Veeren en Linten;
„ afgepaste Jaconnetten, Barègen en Zijden Robes;
„ katoenen en halflinnen Tafel- en Handdoeken-goed;
„ Engelsche-, Belgische- en Fransche Madapolams;
„ Gouden Medaillons en Broches voor Portretten;
„ do. Slootjes met Bloedkralen Camées, voor Armbanden en Colliers, en velerlei snoeren Bloedkralen.
„ do. Breloques en Horologie-Sleutels;
„ fijne Odeurs, Eau de Cologne en Zeepen;
„ Degen-Stokken en Karwatzen;
„ nieuw soort solied Speelgoed;
„ Pianino's en een 4 octaafs Orgel in Mahoniehouten Kast;

„ kleine losse Brillanten, enz., enz.,
alles à Contant tegen bekende lage prijzen.
[2063] J. J. VOLKERT.
P. S. Heden en morgen-avond de Toko laat open.

VENSTERGLAS,

in verschillende dimensiën bij
[2064] CHEVALLIER & Co.

VERWWAREN, Koolteer, Asphaltvilt, Terpertijn, Lijnolie, Verwkwasten en allerlei Bouwgereedschappen in groote voorraad en assortiment verkrijgbaar bij
[2065] SOESMAN & Co.

Japansche en Chinesche

Luxe-artikelen, verkrijgbaar, bij
(2066) CHEVALLIER & Co.

In Commissie ontvangen per de Bellatrix:
HET ZOO GERENOMMEERDE
PAAUWEN BIER,
dat alle andere Hollandsche Bieren overtreft, Comptant à ƒ 7.— per dozijn, bij
(2069) BOTZEN.

HAMMEL & CO.

hebben ontvangen:
Prachtige Coiffures.
Gekleede Netten.
Fichus à la Victoria.
Prachtige en élégante Etagère Voorwerpen, expres voor St. Nicolaas-feest.
Medaillons.
Present-glazen en Present-koppen.
Stoffen voor Amazones en Kinder-kleeding.
Odeurs, Pomade en ook Olie en Pomade om het uitvallen van het haar te beletten.
Speelgoed tegen de laagste prijzen.
Fijn geborduurde Dames Zakdoeken.
Méchanique-, Stok- en Hobbelpaarden.
Kinder-wagentjes, etc. [2068]

Ontvangen bij de ondergeteekenden:

Een uitgezocht Factuurtje St. Nicolaas-geschenken en geassorteerd Kinderspeelgoed.
(2070) CHEVALLIER & Co.

Ontvangen per de Koophandel:
Een groot assortiment fijn
FRANSCH SUIKERWERK,
Chocolaad-figuren en St. Nicolaas-gebak, fijne Fransche Étagère Voorwerpen geschikt voor Cadeaux, alle mogelijke Provisiën en Geslagten, Gerookte en Stoom-zalm, Gezouten Paling, enz., enz., te veel om op te noemen, bij
(2067) BOTZEN.

Nog slechts in geringe Kwantiteit voorhanden:
SUIKER
in kleine Krandjangs, zeer geschikt voor huiselijk gebruik; prijs ƒ 18 per picol.
[2071] P. JOHANNES.

Heden ontpakt:

Alle Artikelen welke men voor

St. Nicolaas Cadeaux

verlangen kan, benevens:

ACCORDEONS,

waaronder met *drie* Klavieren.

Alles à CONTANT tegen zeer lage prijzen.

NB. De Toko is elke avond geopend.

(2072) H. F. GRIVEL.

SUIKERWERK,

in diverse soorten en St. Nicolaasgebak, bij

(2073) CHEVALLIER & C°.

Pas ontvangen:

Melacrôme,

nieuw plantaardig middel om de Haren en den Baard, zonder het minste nadeel, oogenblikkelijk in alle kleuren duurzaam te verwen.

Hoofd-Depôt voor geheel Java bij

(2074) J. H. BOTZEN.

Echt Kirschwasser,

ontvangen bij (2875) CHEVALLIER & C°.

à Contant te bekomen bij den ondergeteekende:

Een Brusselsche Wagen,

bijna zoo goed als nieuw. L. JAUDAS.

SAMARANG, 5 *December* 1862. (2076)

Ontvangen:

Japansche Waschstellen compleet

EN

zeer élegante Bloem- en Bouquet-vaasjes en Kannetjes van *Biscuit.* (2077) THOOFT & Co.

WEEGSCHALEN,

(Amerikaansch Systheem),

waarmede men tot 1500 Amst. ℔ wegen kan, bijzonder geschikt voor Javanen belast met het wegen van zware voorwerpen en producten.

Tabaks-Persen,

zijnde de stevigheid derzelve door de ondervinding geguarandeerd. L. JAUDAS.

SAMARANG, 5 *December* 1862. (1078)

CHAMPAGNE van het merk L. Pieper te Rheims.

(2079] CHEVALLIER & C°.

Per Koophandel *ontvangen*:

Versche Boter, Hammen, Z. M. Kaas, Anjovisch, Lengvisch, Rolpens, Groenten in stopflesschen en in blik, gedroogde Vruchten, Vermicelli, Macaroni, etc. (2080) THOOFT & Co.

Een élegante Mylord,

Engelsch onderstel,

met Paarden, harddravers en perfect gedresseerd,

EN

TUIGEN

met nieuw zilveren ornament, alles compleet.

Te bezigtigen bij C. R. GOTTSCHALK.

WIJN OP FUSTEN,

à *f* 175.— per fust Comptant,

(2083) bij L. JAUDAS.

Per Ned. schip Koophandel,

ontvingen wij weder

Een Partijtje St. Julien

van de Wed. *H. H. Reijers & Zoon.*

(2081) CHEVALLIER & C°.

YAP & C°.

Zwaluw-Straat.

Amerikaansche Tabak, pr. ℔.		*f* 2.—
Haring [Nieuwe], 12 ps.		„ 4.—
Wagen-Kaarsen,	per pak.	„ 1.—
Bendij „	per pak.	„ 1.—
Parapluis, per stuk.		„ 2.50
Koffij, per kattie.		„ 0.50

Goedkoop, Puik!!! [2082]

Uit de hand te koop:

Het goedgedresseerd en hardloopend

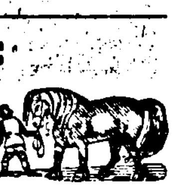

BENDIE-PAARD

van den 1[ste] Luitenant der Artillerie BOREL; te bevragen bij (2011) A. ROUFFAER.

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN.

Nimmer hebben medicijnen zulke wonderen verrigt als deze, zoowel in Java als elders. Verouderde wonden, zweren, en ettergezwellen welke elk ander middel tegenstand boden, en als ongeneesbaar beschouwd werden, verdwenen, gereedelijk door het gebruik dezer Zalf, bijzonder waar dezelve bijgestaan werd door de Pillen, welke terstond hunnen invloed uitoefenen op de wochten des ligchaams, dadelijk eene gelukkige omwenteling in het gestel veroorzaken, en niet alleen de genezing gemakkelijk maken maar verhoeden dat de ziekte terug komt. Dezelve zijn te zamengesteld uit zeldzame balsems onvermengd met een grein van eenig delfstof, en zijn zoo onschadelijk dat het teederste meisje of jongste kind dezelve kan innemen zonder het minste gevaar/ Voor alle ongesteldheden zijn deze medicijnen een volkomen geneesmiddel.

De Prijzen zijn als volgt:

Doosjes PILLEN à	*f* 1.—,	*f* 3.—,	*f* 5.—
Potjes ZALF à	„ 1.—,	„ 3.—,	„ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te *Soerabaija*	bij	LE ROY & C°.
„	„	MOSSEMBEKKER & C°.
„	„	D. MAURITZ MARTENS.
„	„	J. J. VAN DEN MUIJSENBERG.
„ *Probolingo*	„	ZIMMERMAN & C°.
„ *Banjoemaas*	„	M. S. CHERIMAN.
„ *Poerworedjo*	„	J. KALDEN.
„ *Djocjokarta*	„	SCHREUDER.
„	„	Wed. C. W. v. D. LAAN.
„ *Soerakarta*	„	W. VELDMAN en M. J. HANSSENS.
„ *Tagal*	„	Mevr. de Wed. VAN DORT.
„	„	A. J. VAN DER VOORT.
„ *Cheribon*	„	W. GALISTAN.
„	„	M. BLOK & C°.
„ *Buitenzorg*	„	P. SCHREUDER.
„ *Samarang*	„	DE GROOT, KOLFF & C°., H. L. DE LYON, JOOSTEN & C°. en bij

(1440) SOESMAN & C°.

Houders van Connossementen

OVER

per Ned. Schip KOOPHANDEL, kapitein *J. N. Mcoy*, alhier aangebragte:

VDV SOLO	12	kisten	Wijn, No. 1 @ 5 — 13 @ 19;
	4	„	Rum, „ 6 @ 8 — 20;
	4	„	Punch, „ 9 @ 11 — 21;
	1	kist	Likeur, „ 12;
	1	„	Azijn en Bessensap, No. 22;
	1	„	Boeken, No. 23;
	1	„	Glaswerk, „ 24;

met 3 certificaten van oorsprong, afgeladen door de Heeren *Wolff & Meijer;*

EN

K 135 halve pijpen Bier,

met certificaat van oorsprong, afgeladen door den Heer *H. van Rijckevorsel;* gelieven zich ten spoedigste aan te melden bij de Agenten van voornoemden bodem B. KOPERSMIT & Co.

Samarang, 27 *November* 1862. (2008)

PASSAGE naar NEDERLAND,

wordt aangeboden met het doelmatig ingerigt Schip

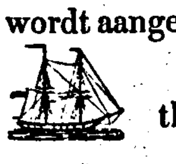

BELLATRIX,

thans gevoerd door den Gezagvoerder

LANDWEER.

Het vertrek zal waarschijnlijk tegen het einde dezer maand plaats hebben direkt naar *Amsterdam.*

Een Scheepsdoctor bevindt zich aan boord.

Nadere informatiën bij

de Agenten,

(2084) DORREPAAL & Co.

Wagen-Verhuurderij

OP ZEESTRAND.

De ondergeteekende heeft de Eer het geachte publiek van *Samarang* mede te deelen, dat hij van af heden op *Zeestrand* eene WAGEN-VERHUURDERIJ heeft opgerigt, alwaar steeds nette Wagens en goede Paarden te krijgen zullen zijn. Hij beveelt zich minzaam bij het publiek aan, belovende eene allezints prompte bediening. H. T. TINKHOF.

SAMARANG, 5 December 1862. [2085]

De ondergeteekende heeft de eer het geëerde Publiek bekend te maken, dat hij van af den Eersten December zijne nieuw opgerigte Wagen-Dienst te *Djocjocarta* geopend heeft, in verband met zijne bestaande Wagen-Diensten te *Soerakarta* en *Ambarawa.* (2086) H. W. VAN VUURDEN.

Debiteuren aan den ondergeteekende worden bij deze verzocht hun debet binnen den tijd van veertien dagen te willen aanzuiveren.

PATTIE, A. C. PAULUS.

den 28*sten Nov.* 1862. (2087)

De ondergeteekenden door koop eigenaars geworden van het

HEEREN-LOGEMENT

van den Heer BRENKMAN, thans gehouden door den Heer GERARDS, om met 1 Januarij e. k. te aanvaarden, bevelen zich bij deze aan Heeren Reizigers en Scheeps-Gezagvoerders ten minzaamste aan.

Genoemd **HOTEL** zal na de overname, dadelijk eene groote verandering ondergaan, door het nog aanbrengen van luchtige en ruime Kamers, en het verbeteren van de reeds bestaande vertrekken en gemakken, enz.

Ook het **JAVA-HOTEL** is door hen overgenomen, hetgeen geheel afgescheiden van het **HEEREN-LOGEMENT**, met 1 Januarij e. k. zal ingerigt zijn tot **COMMENSALEN-HUIS.**

Men zal zich tegen billijke voorwaarden kunnen abonnéren.

Tafel, bediening, zindelijkheid, etc., in beide Hôtels zullen niets te wenschen overlaten.

A. J. BROUWER.

H. W. N. R[s]. VAN RAADSHOOVEN.

SAMARANG, 5 *December* 1862. (2088)

TE HUUR Een net Huis,

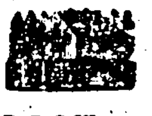

in de *Komedie-Buurt.*

(2089) Adres: SLOOT.

TE HUUR Een HUIS

op *Zeestrand*, No. 58.

Adres: (2010) MULLER.

TE KOOP EEN ZEER MOOIJE Hollandsche Melkgevende *KOE.*

(2090) L. GERARDS.

TE KOOP Twee bruine Bendy-Paarden

en een Kinder-Rijpaard, (Schimmel).

Te bevragen bij (2091) P. VERSCHUUR & C°.

TE KOOP Een Bastaard Newfoundlandsche

HOND,

te bevragen bij

(2009) V. HOGEZAND.

GEBOORTEN.

Bevallen van een *ZOON*, Z. SOESMAN, *de Vicq de Cumptich.*

AMBARAWA, 18 November 1862. (2013)

SAMARANG.

Sinds geruimen tijd ondervonden wij, en zeker velen onzer stadgenooten met ons, al het ongerief van den onregelmatigen gang van het Stadsuurwerk.

Dan eens waren wij een kwartier, ja meer vóór, dan waren wij maar weinige dagen later evenveel bij hetzelve ten achteren en menigmaal werd den klokkenist door ons verwenscht, die ons een afgesproken bijeenkomst deed missen of tot vervelens toe liet wachten, waar wij ons gehaast hadden uit vrees van te laat te komen.

Wel vernamen wij dat er van tijd tot tijd geconfronteerd werd met het telegraafkantoor en men den dag waarop die had plaats gevonden de klok *„vertrouwen"* kon; doch hoe lang duurde dit? Een flinke wind uit het Zuiden en de klok was weêr van de streek.

Thans vernemen wij dat het plaatselijk bestuur zich aan deze zaak laat gelegen liggen en dien tengevolge aan twee deskundigen, de Heeren PERRET en JOOSTEN, een onderzoek is opgedragen naar den staat waarin zich het Stadsuurwerk bevindt.

Men verhaalt dat het door die Heeren uitgebragt rapport, omtrent de toestand waarin zich het uurwerk bevindt allerbedroevends moet luiden, zoodanig zelfs, dat aan geene reparatie van het geheel versleten raderwerk kan gedacht worden en dus tot den aankoop van een geheel nieuw uurwerk moet worden overgegaan.

Laat ons hopen dat het onzen ijverigen Resident moge gelukken deze verbetering tot stand te brengen. Het zou eene voldoening te meer zijn voor hem die toont, dat Samarangs belangen hem *tot in de mintse bijzonderheden* ter harte gaan, en die vooral ook daardoor ten vollen de sympathie verdient, welke Samarangs burgerij hem daarvoor in zoo ruime mate toedraagt.

— Ter verspreiding en om daarop de inteekening zooveel mogelijk te bevorderen, ontvingen wij dezer dagen eenige exemplaren van het prospectus der door den heer G. J. P. OCKERSE, Onder-Intendant der 2de klasse bij de Militaire Administratie uittegeven: „**Tafelen voor de berekening van Tractement en Soldijen, Indemniteiten en Vivres,** die ingevolge der bestaande bepalingen door de officieren en verdere troepen bij het Indische leger worden genoten."

Wij gelooven dat door de uitgave dezer Tafelen, in eene sinds lang gevoelde behoefte zal worden voorzien.

Niet alleen zal daardoor de administratie merkelijk worden verduidelijkt en meer eenvoudig gemaakt, maar bovendien zal daardoor iedereen zelf in de gelegenheid gesteld worden na te gaan wat hem, uit welken hoofde ook, competeert, zonder dat hij de militaire bureaux behoeft afteloopen, om ten dien aanzien te worden ingelicht.

Wij gelooven dus de inteekening daarop met gerustheid te mogen aanbevelen, niet alleen aan ieder die in hoogere of lagere rang tot de militaire administratie in betrekking staat, maar aan iedere officier en onder-officier van het Indische leger, wiens fondsen hem toelaten over *f* 5.— te beschikken, — daar het niemand hunner onverschillig kan zijn, met juistheid te weten: hoeveel hij ter zake van dit of dat, in rekening mag brengen en op hoeveel inkomsten hij volgens de bestaande bepalingen kan rekenen.

— Doorgaans verlaat men zich thans ter goede trouw op de berekeningen bij de militaire bureaux, overtuigd dat men het daar wel zal weten en men er daar niet het minste belang bij heeft iemand te kort te doen. Toch is het beter uit eigen oogen te zien en zich te vrijwaren, ook voor mogelijke onwillekeurige vergissingen.

Den schrijver wenschen wij van harte een goed debiet toe, ook opdat hij daardoor aangespoord worde, nog andere takken der militaire administratie op gelijke wijze te bewerken en alzoo die administratie zoo veel mogelijk te vereenvoudigen.

De prijs van *f* 5.— komt ons, voor een werk op die schaal, van 160 bladzijden groot octavo formaat, allezins billijk voor.

— Het is ons een regt genoegen van goede zijde te worden geinformeerd, dat het der policie alhier, ondanks alle mogelijke intrigues, welke men in het werk stelde om gestolene goederen ongestraft te heelen, dezer dagen is mogen gelukken den diefstal van verschillende Horologiën en Kettingen, welke in den laatsten tijd aan eenige ingezetenen dezer Hoofdplaats successivelijk waren ontvreemd, op te sporen.

Niet alleen de daders van dezen (men zou zeggen brutalen) diefstal, maar ook acht der ontvreemde Gouden en Zilveren Horologiën met zes daarbij behoorende Kettingen, waarvan twee bereids in staafjes zijn gemethamorphoseerd, zijn in verschillende handen achterhaald geworden.

Vier van de hierboven bedoelde Horologiën en Kettingen zijn door de eigenaren derzelve, zijnde de Kapt. der Infanterie T., de 1ste Luit. G. en de burgers S. en J. herkend, terwijl de overige ter herkenning voor een ieder op het bureau der policie alhier worden gedeponeerd.

Brutale diefstal — gewis mag men dit zeggen, — want op klaar lichten dag ontvreemdt men een Horologie of iets dergelijks; doch door wien werd zulks gepleegd?

Bij een ter zake gehouden onderzoek is het gebleken dat de daders van dit feit, niemand anders zijn, dan huisbedienden van de betrokken eigenaren dier Horologiën. Het ware dus te wenschen, dat een ieder niet al te onverschillig zij met goederen van eenige waarde, en men zijne bedienden, niet al te veel vertrouwen schenke; — immers het spreekwoord is alom bekend, „*gelegenheid maakt den dief*". Van deze aanhaling kan gevoegelijk met lof gezegd worden, dat dezelve der policie eere aan doet, dewijl een ieder wel zal willen erkennen, dat het voor de policie eene moeijelijke zaak is, voorwerpen voor versmelting vatbaar, te achterhalen zoo als hier het geval is.

— De Inlander RESSO, visscher van beroep, en woonachtig in de dessa *Ngebroek*, district *Kaliewoengoe*, ging op den 24sten November jl. naar de rivier *Paijar* uit visschen.

Eenige *ikan mimi*, die hij onder andere gevangen had, werden gekookt en door hem en den Inlander KALIO genuttigd.

Kort daarop vond men RESSO levenloos op zijne slaapplaats. Daar bij de schouwing van het lijk geene kenteekenen van geweld of anderzins zigtbaar waren, zoo moet het aangenomen worden dat RESSO, door het gebruik van genoemde visch, is komen te overlijden.

Volgens getuigenis van oude Inlanders, mogen deze visschen wanneer zij niet bij paren kunnen gevangen worden niet genuttigd worden; — zoo als bekend is vindt men de *ikan mimi* gewoonlijk bij paren, gebeurt het nu, dat zij alleen is dan mag deze, die men *mimi doedo* noemt, niet genuttigd worden, daar in haar vergiftdeelen aanwezig zouden zijn.

Behalven bij deze visch-soort, vindt men ook bij de zoogenaamde *ikan boentak*, voor de gezondheid nadeelige bestanddeelen.

Het ware te wenschen, dat onze geneesheeren, na onderzoek ons daaromtrent een omstandig verslag gaven.

— De Inlander BAKISSAH uit de dessa *Ngebrek*, in den namiddag van den 29sten Nov. jl. naar het veld gaande om katjang te delven, werd, terwijl hij met dat werk bezig was door den bliksem zoodanig getroffen, dat men hem levenloos op de plaats heeft gevonden. Bij de schouwing van het lijk heeft men ontwaard dat het aangezigt en de borst verzengd waren; men vond nog eenige katjangpitten in zijne handen.

— Op den 2den dezer heeft de Inlander TOWIDJOJO uit de dessa *Pengaron Kidool* zijne vrouw EMBOK KALAM, door een slag op het hoofd van het leven beroofd.

TOWIDJOJO onmiddelijk gearresteerd zijnde, heeft bij onderzoek verklaard zijne vrouw op dat oogenblik voor een wildzwijn (babie oetan) te hebben aangezien, dat zijne woning binnen drong.

Het ware te wenschen, dat hij voor deze vergissing eens duchtig gestraft werd.

— In den avond van gisteren omstreeks 5 ure, werd een karbouw in de velden van de dessa *Tjandie* grazende, door den bliksem zoodanig getroffen, dat het beest onmiddelijk op de plaats dood bleef. — Eene oude Inlandsche vrouw, die in de nabijheid van dit ongeval was, viel door schrik bevangen bewusteloos op den grond neder, en is het aan de menschlievendheid van den aldaar in de buurt woonachtigen heer S., die zich alle moeite getroostte om haar door het aanwenden van heilzame middelen het leven te doen behouden, te danken, dat zij nu reeds kan gezegd worden, hare vorige gezondheid te hebben herkregen.

Brieven van een *Orang baroe*.

N°. 1.

Waarde JOHN!

'k Wenschte wel, dat je een anderen naam hadt. Dat „JOHN" bevalt me maar half; om de waarheid te zeggen, 't bevalt me in het geheel niet. 't Riekt zoo sterk naar de „god-damn nation." Waarom heeft je vader of je moeder je niet „PIET" of „WILLEM" of „HERMAN" of kortweg „JAN" laten doopen? 'k Begrijp het niet. Je ouders waren toch Hollanders, jij zelf bent ook in Nederland geboren; — waarom je dan geen Hollandsche naam gegeven? Of „is de Dietsche taal niet rijk genoeg aan woorden en aan zin?" 't Is waarachtig al wel, dat men tegenwoordig geen vijf woorden kan hooren spreken, zonder minstens een vreemd, geradbraakt Engelsch of Fransch aan te treffen; — dat men uitgelagchen wordt, als men de taal gebruikt, die onze moeder ons leerde, — neen, dat is een leugen! die onze vaderen spraken, en daarom — omdat men zich te zwak gevoelt, den stroom der nieuwigheden tegen te houden — zich slechts lijdelijk laat meêslepen door dien alle nationaliteit verdelgenden vloed; — naäpen is nu eenmaal een karaktertrek geworden van al wat zich Nederlander heet; slaafs naäpen, in plaats van te bouwen op eigen krachten, en zelf te denken, en zelf te vinden ook; — maar is het dan al zoo ver gekomen, dat wij den vreemdeling een naam moeten vragen voor onze kinderen? Ik kan niet ontkennen, dat men ook in dat geval nog wel een echte, degelijke Hollander kan zijn, wiens hart blaakt van liefde voor zijn geboorte-grond; — daarvoor bestaan te veel bewijzen; om er slechts één te noemen, de roemrijke vijfjarige regering van CHARLES F. PAHUD over Neêrlandsch Indië!! — maar toch, niettegenstaande *dat* voorbeeld zelfs, toch heeft een Hollandsche naam voor mij een veel beteren klank. Doch je bent nu eenmaal „JOHN", en je zult ook wel altijd „JOHN" blijven; — daar valt niet aan te veranderen. 'k Zal dan ook op dat onderwerp niet verder doordraven, maar liever beginnen met mijn brief. Vroeger hebt je mij verzocht, om je mijn meening over Java te zeggen; — 'k heb nu ongeveer twee jaren in dat land gewoond, dus lang genoeg, om een oordeel te kunnen vellen; — hier volgt het dan.

Wanneer iemand van Holland naar Java reist, dan raad ik hem bepaald aan, geen enkel van al de werken te lezen, die over dit land geschreven zijn, en vooral niet, als zijn voorloopige bestemming Batavia of Samarang is. Ja, laat hij *niets* daarover lezen. De stellingen toch, welke in de meeste van die boeken worden geopperd, blijken na eenige kennismaking met Indië even onbruikbaar te zijn, als de uitrusting, waarmeê die goede Heer KAUFMANN den Aspirant-kolonist opscheept. Beide zijn in veel opzichten op de Hollandsche leest geschoeid, en juist daarom ondoelmatig. Verbeeld je b. v. dat iemand, nog geheel onder den indruk van Meijer's Boekanier of ter Haar's St. Paulusrots, de reede van Batavia of Samarang overvaart, om daar voet aan wal te zetten; — wat zal hij dan lang te vergeefs zoeken naar „'t land der kleuren, 't land der zonne!" Of, zoo hij zich die fameuse slotperiode uit de „Max Havelaar" herinnert; — hoe onbegrijpelijk zal het *hem* voorkomen, dat de schrijver van een land, met zulke morsige, vuile plaatsen, door even morsige en vuile Chinezen bewoond, met die modderige, ondiepe havens, door armzalige, smerige bootjes bedekt, heeft kunnen gewagen met lof, ja het heeft afgeschilderd als een deel van „het prachtige rijk van Insulinde, dat als een gordel van smaragd zich om den Equator slingert?" Zal hij dan niet vreemd te moede zijn? Zal hij niet bitter teleurgesteld worden? — Maar dat is nog het minste. Want zie, zulke plaatsen zijn uitzonderingen op den algemeenen regel. Java is onbetwistbaar schoon. 't Is in der daad een kleinood der aarde, en al spant ook de beste dichter, die bij het reinste gevoel de grootste heerschappij over de taal paart, en het talent bezit, de gewaarwordingen zijner ziel in de zuiverste en edelste vormen te gieten, — al spant die dichter ook al zijn krachten in, om in „gloênde verzen" Javaas natuurschoon te bezingen, toch zal zijn zang, hoe heerlijk ook, steeds een parodie blijken op het origineel! De eerste van ons geslacht zal toch nooit in staat zijn, het manuscript der natuur te ontcijferen, veel minder, om het in zijn eigen alphabet over te brengen, omdat zijn blik te beneveld, zijn verstand te weinig ontwikkeld, zijn kennis te beperkt, zijn gevoel te bedorven, zijn tale te arm is, — in één woord, omdat hij nog altijd mensch blijft. En daarom, o dichter, zing vrij van al wat uw oog streelde, toen gij Javaas landsdouwen doorkruistet; — zing vrij van al die gewassen, die daar zoo weelderig tieren, en den bodem tooijen met de grootste verscheidenheid van kleuren en vorm; — spreek van die planten, die hun sierlijk slanke stam zoo trotsch ten hemel verheffen, en zoo fier de krone dragen, die hun schedel dekt; — spreek van die eeuwenheugende wouden, waar de tijger zijn woning kiest, en de banteng twist en de slange schuifelt onder de varen of tusschen de lianen en parasiten, die zich daar slingeren om elk van die woudreuzen, telkens een rijk geschakeerde plantenwereld vormend in het klein; waar bij het binnen treden een kille huivering u overvalt, en een gevoel van verlatenheid u aangrijpt, zoodra ge, één oogenblik slechts, den blik laat rusten, op die ontzagverwekkende natuurgewrochten, in een geheimzinnig halfdonker gehuld; — zeg ons, hoe ge opgetogen waart bij den aanblik dier bergen, welke van den top af tot aan den voet toe, neen, tot in die diepte daar, in die kloven en spleten, die gij niet kunt instaren, zonder dat het hoofd u duizelt, welke allerwege u bewijzen geven van den veelvuldigen en krachtigen groei, die ook dáár heerscht; — of wel, schets ons het goddelijke geheel, berg en dal vereenigd, en maal ons dat helder blaauwe gewelf daar boven, waarin zich „de landschappelijke bevalligheid" van omlaag zoo trouw afspiegelt! Laat uw begeesterd lied klinken over de aarde! Laat het de harten doen kloppen van bewondering en dankbaarheid! Krachtig zij uw zang, en magtig de toonen, die gij aan uw lier onttokkelt! Maar duizend en tien duizend maal krachtiger en zuiverder en welluidender en meer vermogend is het lied, o Java, dat uw gebied doorruischt! Bij dien lofzang zinkt de menschelijke in het niet; — dien zang moeten wij hooren, willen we een eenigzints juist denkbeeld ontvangen van de pracht van uw rijk! —

Doch genoeg, veel te veel zelfs! Ik zou veel te ernstig en te gemoedelijk worden. Als een echte Oud-gast las, wat ik zoo even schreef over de natuur van Java, dan haalde hij zeker, meêlijdend, glimlachend de schouders op over den baar, die verrukt is over het alledaagsche!! Enthousiasme, maar vooral gemoedelijkheid vindt men in Indië niet bijzonder veel; — gemoedelijkheid vindt men hier eigentlijk alleen bij HH. Dominés en Geëmploijeerden van den Waterstaat!! Ik wilde u slechts doen zien, dat de lof, zoo kwistig aan Java toegezwaaid, wel verdiend, ja op verre na niet groot genoeg is! 't Kan derhalve wel niet veel-kwaad, dat men leze, wat daarover te lezen valt. Maar wat *wèl* kwaad kan, wat zeer schadelijk werkt, is, dat men de ideën over den staathuishoudkundigen toestand van deze gewesten onvoorwaardelijk als waar aanneemt. Kom en zie! Dat dient een ieder in Holland toegeroepen te worden, die zich verpligt acht, een oordeel te vellen over zulke groote kwestien, als: Vrije-arbeid, Heeredienst en andere. Laat hij niet raadplegen, wat er geschreven staat op dat geduldige papier; — maar laat hij zelf onderzoeken met een helder oog, zonder vooringenomenheid tegen deze of gene partij, en met een welgezind hart. Doch dan moet zijn reis langer duren dan een maand of vijf, en dan moet hij Java niet doortrekken, met recommandatie-brieven van Gouvernements ambtenaren aan hun kollega's; in dat geval ziet hij Java slechts in een officieel gewaad, Java's toestand in een heirleger van „officieele staten en rapporten". Dat is de regte weg niet, om Java te leeren kennen. 't Moge voldoende bouwstoffen opleveren voor een „reisbeschrijving"; voor honderd soeperige redevoeringen in de tweede Kamer; voldoende om iemand den naam te bezorgen van „Indische Specialiteit"; — maar 't is zeker onvoldoende, om hem een helder inzicht te geven in den waarachtigen stand van zaken, door hem bekend te maken met de leefwijze, zeden, godsdienst en ontwikkeling van den Inlander. En deze kennis *moet* hem eigen zijn, zoo hij, met liefde voor den Javaan bezield, middelen wil beramen, om hem te genezen van de kwaal, die zijn welzijn ondermijnt. En deze kennis *kan* hij verkrijgen, door den Inlander gade te slaan in zijne woning en omgeving en daar te hooren en te zien, wat er te zien en te hooren valt. Zonder veel voorzorgen kan dit echter niet geschieden; men moet uiterst voorzichtig zijn bij het onderzoek; — want het zou anders wel eens kunnen gebeuren, dat men een verdicht verhaal hoorde, een verslag, dat de Regent vooraf zijn ondergeschikten als een lesje heeft doen van buiten leeren.

„Hoe! is het den Javaan dan niet vergund, in gepaste woor„den, doch naar waarheid te spreken over zijn eigen toestand? „Gedachten zijn immers tolvrij, en de mensch is immers vrij, „al werd hij ook in boeijen geboren!?" — Ja, beste vriend, het eerste stem ik u graag toe; maar de laatste stelling schijnt me een sofisme zoo als SCHILLER er wel meer gedebiteerd heeft. Gedachten zijn tolvrij ook voor den Javaan; maar aangezien er zoo'n énorme belasting geheven wordt op den uitvoer, en de exportatie ten dezen in zoo'n naauw verband staat tot de importatie, ziet men dat artikel „gedachten" slechts hoogst zelden op de Inlandsche markt; 't heeft geen aftrek meer. Och, 't is er verre van af, mijn waarde JOHN „dat de Javaan vrij zou zijn." Geloof mij, hij begrijpt niet meer, wat zelfstandigheid is; hij heeft die sedert eeuwen reeds verloren. Van zijn geboorte tot aan zijn dood leeft hij tegenwoordig onmondig voort; — hij *vegeteert* eigenlijk. Hij is een kind, wel wat grillig en lastig bij wijlen, maar dan toch nog altijd een kind, dat niet het minste denkbeeld heeft van tijd en geld; dat het leeren een noodelooze inspanning, werken een vloek en vooruitgang een dwaasheid acht; dat zijn beschaving stelt in *méndék* (¹) *sila* (²) en *njembah* (³), en zijn hoogste genot in het bezit van een fluweelen baatje met gouden knoopjes, een mooije kris, en verder in slapen, *tandak*, 't kaauwen van betel en dobbelen. — Vraagt gij hem, of hij gelukkig, of hij tevreden is, hij antwoordt u „*ingih*" (⁴); of hij het beter wenscht „*noewoen ingih*", en wijst gij hem de middelen aan, om dien hoogeren trap te bereiken, dan kijkt hij ongeloovig en verwonderd u aan, en vertelt u, dat hij u niet begrijpt; „*boten ngertos*". Zegt gij hem, dat hij lui is, hij heeft er niets op tegen; dat hij een deugniet is, hij ontkent het niet; dat *wit* toch eigenlijk niet verschilt van *zwart*, hij is het met u eens. Hij heeft geen overtuiging, geen moed althans om ze uit te spreken. Al zijn deugden trouwens zijn min of meer negatief, nooit het gevolg van een vasten wil, nooit het resultaat van innerlijken strijd. Hij toont u gewilligheid, onderdanigheid, beleefdheid, eerlijkheid, getrouwheid zelfs, even als hij u de kris toont met diamanten omzet, die sedert jaren in bezit was van zijn familie, en die hij als *poesaka* (⁵) van zijn ouders ontving, — zoo zijn de Javanen in het algemeen; — zoo zijn er millioenen althans; — is het dan geen bittere spot te beweren, dat hij vrij is?

„Maar, *hoe* zijn zij zoo diep gevallen? *Welke* zijn de oorza„ken van dien ongelukkigen, van dien rampzaligen toestand, „waarin Javaas bewoners zich heden ten dage bevinden?" Daarover spreek ik in mijn volgend epistel. Stel je voorloopig met dezen tevreden.

Vaarwel, altijd

Uw toegenegene
WILLEM.

(1) In een gebogen houding, half kruipende, zijne meerdere naderen, of dien voorbij gaan.
(2) Zitten met de beenen kruiselings onder zich.
(3) Eerbied betooning, door bij het komen of weggaan, of ook bij het antwoorden op een vraag de palmen der beide handen tegen elkander te drukken, en daarna met het midden van de twee toppen der duimen, die dan tegen elkaâr liggen, even het topje van den neus aan te raken.
(4) Ja.
(5) Legaat.

AANGEKOMEN EN VERTROKKEN PERSONEN

van den 29sten Nov. tot en met den 5den Dec. 1862.

AANGEKOMEN.

J. Andreas, F. P. Schreefel, W. C. van Bronckhorst, Jesse North, Eugini Nethien, Albori Ferdinando, W. de Jong, H. G. Nootbaar, P. Jansz, J. J. Johannes, A. C. Andreas en Echtgenoot, Mevr. de Wed. Vintzel, G. C. de Burlet, E. Moreau, Mevr. de Wed. Moreau, F. Bordenauw, Mejufv. M. C. Barlage.

VERTROKKEN:

F. P. Schreefel, G. F. Janitz, S. A. Scipio, C. H. W. C. Zehl, Mevr. de Wed. Soekias, J. Satoor, P. Jansz, Echtgenoot en 4 kinderen, W. F. M. Soekias, C. P. Fredriksz, G. C. de Burlet, Mej. J. L. Kreeft, H. H. Jansen, W. P. N. de Boer Pieters, Th. A. E. Hellings, W. C. van Bronkhorst, Jesse North, Eugini Nethien, Albori Ferdinando, J. Andreas, E. S. Mister.

Opgave van de onder Ultimo November 1862 in 's Lands Pakhuizen te Samarang aangevoerde, afgeleverde en voorradige Gouvernements Koffij en Suiker.

OMSCHRIJVING.	UIT WELKE RESIDENTIËN.							
	Samarang.		*Japara.*		*Kadoe.*		*Djocjocarta.*	
	Pikols.	Kat.	Pikols.	Kat.	Pikols.	Kat.	Pikols.	Kat.
Koffij-Oogst 1862.								
Ingel. tot Ult. Oct.	59,887	64	7,910	97	43,705	68	228	47
Aangevoerd in Nov.	414	99	3,030	92	3,015	38	62	86
Te zamen....	60,302	63	10,941	89	46,721	06	291	33
Afgel. tot Ult. Nov.	52,299	00	8,986	02	37,672	00	291	33
Restant op Ult. Nov.	8,003	63	1,955	87	9,049	06	„	„
Suiker-Oogst 1862.								
Ingel. tot Ult. Oct.	35,587	87	73,718	12	„	„	„	„
Aangevoerd in Nov.	1,338	59	3,237	19	„	„	„	„
Te zamen....	36,926	46	76,955	31	„	„	„	„
Afgel. tot Ult. Nov.	27,229	52	54,932	36	„	„	„	„
Restant op Ult. Nov.	9,696	94	22,022	95	„	„	„	„

Marktprijzen te *Samarang*.

Koffij, *f* 40 pr. picol (oogst opgeruimd.)
Suiker, No. 16 *f* 14.— geboden.
Indigo *f* 4.30 per. Amst. ℔ geboden.
Koe-Huiden, 57.— pr. codie.
Buffel-Huiden, *f* 50.— „
Staart Peper, *f* 60.— niet voorhanden.
Rijst, ordinair wit *f* 210.— à *f* 220.— } zonder zakken per
„ carga, *f* 190 à *f* 200.— } koj. van 28 pic.
Klapper Olie, *f* 24.— pr. pic.
Katjang „ *f* 23½.— „ id.
Rotting, niet voorhanden.
Kadjang Matten, *f* 6.— pr. 100 stuks.
Wisselkoers op Nederland 105 à 106%.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

ZONDAG den 7den DECEMBER 1862.

des voormiddags te ½9 ure,

Ds. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

DOOPSBEDIENINC.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

ZONDAG den 7den DECEMBER 1862.

Eerste H. DIENST, *'s morgens 7 ure.*

HOOG DIENST, *om ½9 ure.*

LOF *'s avonds om ½7 ure.*

BIJVOEGSEL
BEHOORENDE BIJ HET
Samarangsch Advertentie-Blad,
van VRIJDAG 5 December 1862. No. 49.

Ter gelegenheid van het St. NICOLAAS-FEEST, zal de Toko van den ondergeteekende, den 5den en 6den December 's avonds geopend zijn, en is dezelve ruim voorzien van

Fijn Fransch SPEELGOED,

waaronder prachtige Stukken, als: Carricaturen, Bouwdoozen, Legkaarten, Winkels, Stallen met Paarden, Figuren van Papier-Maché, etc., alle zeer geschikt voor St. Nicolaas-Cadeaux en zullen dezelve tot zeer goedkoope prijzen worden verkocht.

(2035) V. HOGEZAND.

Per Koophandel hebben **Soesman & Co.** ontvangen:

Eene factuur Provisiën,

op hunne Order direct uitgezonden, bestaande uit: Prachtig Banket- en Suikerwerk, geassorteerde Koek in trommels van 1 en 4 pees, gerookte Ossenhaas, Saucijs de Bologne, gerookt Vleesch in reuzel, Doperwtjes en Wortelen op heele en halve blikken, Kalfs-zweserikken, Gerookte- en Stoom-Zalm, Tafel- en Sultana-Rozijnen, Tafel-Amandelen in groote stopflesschen, Rozijnen en Amandelen in blik, enz., enz. alles zeer versch en puik puik. (2042)

Ontvangen:

Pas aangebragt,

Fijn Fransch Kinder-Speelgoed, Poppen, Present-Glazen en Koppen, Speel-Doozen, Accordéons, Japansche Dames Werk-Doozen, Prachtige Waaijers en Odeurs, alles geschikt voor St. Nicolaas-geschenken,

(2026) bij J. P. BRANDES.

FIJNE RHIJNWIJNEN,

buitengewoon lekkere Champagne, Delicieuse Tafelwijn, Bourgogne in soorten, bij

(2040) SOESMAN & C°.

De nieuwste Haring,

Rookvleesch, Zoetemelksche- en Edammer Kaas, Watercrackers, Provisiën en Dranken (geassorteerd,) Gom-élastique Overschoenen, Verlakt Leder, Wagen-Lantaarns, Lampen, enz.

(2030) TORLEY DUWEL.

Pas ontvangen

DIRECT UIT PARIJS:

Eene factuur Goud- en Zilverwerken,

bestaande uit:

Prachtige Garnitures, Armbanden, Oorringen, Broches, Kabaija-, Hemds- en Vest-knoopen, Vestkettingen, Horologie-sleutels, Ringen, Kinder-bekers, Servet-ringen, enz., enz., alles zeer geschikt voor Surprises en Cadeaux voor de ophanden St. Nicolaas-, Kers- en Nieuwjaars-feesten.

(2034) SOESMAN & C°.

Een groot Assortiment gekleedde en ongekleedde

Fransche Leden-Poppen,

waaronder met beweegbare oogen en schreeuwend, heb ik heden ontvangen. (2025) **V. HOGEZAND.**

HAMMEL & CO.

hebben zich voorzien van al datgene wat gezocht wordt voor Cadeaux voor de jonge, middelbare en oude generatie, (te weten bij gelegenheid van het *St. Nicolaas-feest*) Surprises allerkeurigst, andere artikelen meer als keurig en tevens alle voorwerpen, welke geschikt zijn, om de jeugd te verheugen en te beschenken. (2041)

Bij het weder invallen van den regenmousson kunnen **SOESMAN & CO.,** aan Heeren Planters als beste en goedkoopste bemesting recommanderen.

GUANINE

van de geoctroijeerde Koninklijke Guanine Fabriek van DE WILD & KORTMAN, waarvan Depôthouders zijn

(2032) SOESMAN & C°.

Versche Gras-Boter,

en groote stukken Rook-Vleesch, zeer billijk,

(2044) bij V. HOGEZAND.

Voorhanden:

Jagt-, Bendij- en Rijzweepen.

WEEGSCHALEN,

Fransch en Duitsch SPEELGOED,

waaronder:

Lotto-, Schimmel-, Bloem-, Mozaik-, Vesting-, Cubiek- en andere Spelen, Bouw- en Legdoozen, Castele Bagatelle, Diorama's en Theatres.

Dames-Kraagjes en Zakdoeken, Spiegels, Schilderijen

en eene groote partij

Reukzeep en Parfumeriën.

(2001) H. F. GRIVEL.

EERSTE AANVOER VAN

NIEUWE HARING 1862,

heden gelost en te bekomen bij

(2036) SOESMAN & Co.

Djoewal poor baik!!

(2043)

YAP & CO., *Zwaluwstraat.*

Kedjoe Soesoe.		*f* $2^1/_4$.
Rolpens.		
Saucijs garem.	satoe stopfl.	„ 7.—
„ assep.		
Ketting Saucijs.		
Sepattoe oedjan.		„ 2.50
1 pak Sroetoe Manilla.		„ —60
1 Daging assep.		„ 7.—
1 Koelit Verlak (Besar)		„ 7.50

Van der Leeuw GRASBOTER,

Contra-merk *BVM.*, pas gelost en verkrijgbaar,

(2024) bij SOESMAN & C°.

Wederom ontvangen:

Duurzame en keurige Hollandsche verlakte

Heeren-BOTTINES,

Zijden Heeren-Handschoenen en Linnen Kinder-Kieltjes voor 2 en 3 jaar.

(2037) MULLER, *Mr. Kleedermaker.*

Weder ontvangen:

ECHTE CAMBRICS No. 52,

allerfijnste soort, bij

(2031) SOESMAN & C°.

COMMISSIE-HUIS

IN 'T GROOT EN KLEIN.

Pas ontvangen:

Gouden en Zilveren verguld Dames en Heeren Horologiën;
„ Slootjes, Oorknoppen en Medaillons;
Bloedkoralen Colliers en Snoeren Kralen;
Katoenen Damaste en andere Servetten en Tafellakens; alsook afzonderlijke Tafellakens en Dessert-Servetjes;
Fransche-, Belgische- en Engelsche Madapollams;
Diverse Jaconnetten Robes met 2 à 7 volants;
Fijne, witte Dames en Kinder-Kousen, Heeren en Kinder-Sokken;
Fijne en zware, witte en zwarte Zijden Handschoenen;
„ Geweven Chelassen, Cotonetten en Nankinetten voor Slaapbroeken en Kinderkieltjes;
Diverse witte en zwarte Stramien en doozen Borduur-Wol;
„ Banket, Koek en Suikergoed;
„ Provisiën in blik, ook Zwezerikken;
Delicieuse Rhijn-, Port- en Madera Wijnen op *heele* en *halve* flesschen;
Een groot assortiment Geweren, Sabels, Pistolen, Shakos, Trommels, Trompetten en velerlei nieuw soort solied Speelgoed, benevens diverse Voorwerpen, zeer geschikt voor St. Nicolaas cadeaux.

Alles à CONTANT tegen zeer lage prijzen.

J. J. VOLKERT.

SAMARANG, 21 *Nov.* 1862. (1998)

Champagne Moët & Chandon,

Sillery echt merk, zoomede Bouzy, Jacquesson & Fils, pas ontvangen en op heele en halve flesschen verkrijgbaar, bij

[2029] SOESMAN & C°.

HEEREN-MODEMAGAZIJN.

PAS ONTVANGEN:

Hollandsch Linnen,

buitengewoon fijn, voor AJ SSEN.

[2039] F. HASSELMAN.

ECHTE

Mandarijn Gember,

kleine stukjes gekristallisseerd, niet bitter noch sterk, vrage men bij (2038) SOESMAN & C°.

Élegante Fransche WAAIJERS,

van Perle d'Amour. (2028) V. HOGEZAND.

Wat WIJNEN, BIEREN, LIKEUREN, SPERITUOSA en alles wat tot een ruim voorzienen Wijn- en Bierhandel behoort, aangaat, vindt men grooten voorraad en assortimenten bij (2027) SOESMAN & C°.

HOTEL

SAMARANG. DU BODJONG.

PAVILLON.

Opening 4 December.

St. Nicolaas 5 en 6 December.

TE VERKRIJGEN:

Alle soorten van Gebakken, Bonbons, Pistaches en Banket; Versch Versch!!

BOTER - LETTERS.

ALLE ZONDAGEN 'S MORGENS:

Saucijs-Brood à *f* 2.— per dozijn.

Alle bestellingen zullen worden uitgevoerd.

DÉJEUNERS, DINERS, SOUPERS.

Extra extra fijne Wijnen en Liqueuren.

(2033)

NB. *Personen die verlangen voor het St. Nicolaas-Feest* BOTER-LETTERS *te ontvangen, worden verzocht ze een dag te voren te bestellen.*

Geld-trommels,

met Patent Clubb's Sloten, nog maar weinig voorhanden! (1909) DE GROOT, KOLFF & C°.

ONTVANGEN:

REISTASSCHEN.

[1961] H. F. GRIVEL.

J. L. TERWEN.

Het Koningrijk der Nederlanden,

VOORGESTELD

in eene reeks van naar de Natuur geteekende

SCHILDERACHTIGE GEZIGTEN.

In prachtig linnen band en verguld op Snee.

Prijs f 40.—

(1595). DE GROOT, KOLFF & C°.

Kinder-Speelgoed.

(Fransch Fabrikaat),

Tooverlantaarns, Bouwdoozen, Timmermansgereedschappen, Goocheldoozen, Lotto- en Domino-spellen, Damborden, enz. enz.

Pas uitgepakt bij (1385)

DE GROOT, KOLFF & C°.

IN DE RIJTUIG-FABRIEK

van den ondergeteekende zijn voorhanden:

Élegante Rijtuigen

van differente modellen.

Tevens neemt hij aan alle Reparatiën aan Rijtuigen, als: Veeren, Assen, Bussen, Spaken, Vellingen, Naven, het Verspannen van de ijzeren Banden om de Wielen, het Bekleeden en Schilderen, etc., etc.

Alle Rijtuigen in mijn Fabriek vervaardigd, wordt voor de soliediteit geguarandeerd.

(1755) V. C. JACOBS.

In de Rijtuig-Fabriek van

V. C. JACOBS

TEKOOP:

Twee Reiswagens, waarvan één Europesche, bijna zoo goed als nieuw, voorzien van zes blikken Trommels tot berging.

(1997) V. C. JACOBS.

Risico's tegen Brand- en Zeegevaar

worden aangenomen voor rekening van:

DE BATAVIASCHE ZEE- EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

DE KOLONIALE ZEE- EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

HET BRAND-ASSURANTIE GENOOTSCHAP.

DE ZEE-ASSURANTIE COMPAGNIE.

DE TWEEDE ZEE-ASSURANTIE COMPAGNIE.

DE ZEEVERZEKERING MAATSCHAPPIJ „BATAVUS."

Ten Kantore van DORREPAAL & C°.

SAMARANG, *April* 1862. (574)

NEDERLANDSCHE LLOYD.

De ondergeteekenden, gemagtigd zijnde namens voornoemde Verzekering-Maatschappij Polissen te teekenen en aftegeven, blijven steeds bereid tot het aannemen van risico's tegen

ZEE- EN BRANDGEVAAR.

De Agenten der Ned. Lloyd,
B. KOPERSMIT & C°.
(881) *Samarang.*

1e. N. I. Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij.

2e. N. I. Zee- en Brand-Assurantie-Maatschappij.

De ondergeteekenden, Agenten van genoemde twee Verzekering Maatschappijen, zijn steeds bereid tot het aannemen van risico's tegen Brand- en Zeegevaar. B. KOPERSMIT & C°.
(882) *Samarang.*

Soerabaijasche Zee-Assurantie-Maatschappij.

De ondergeteekenden, Agenten der Soerabaijasche Zee-Assurantie-Maatschappij, zijn steeds bereid tot het aannemen van risico's tegen Zeegevaar, voor rekening van voornoemde Maatschappij.
(1883) B. KOPERSMIT & C°. *Samarang.*

Vereeniging van Assuradeuren,

te Amsterdam en Rotterdam.

De ondergeteekenden Agenten van bovenstaande Vereenigingen, herinneren mits deze belanghebbenden, dat steeds voor de verzekerden verpligtend is, bij reclame van beschadigdheid aan Goederen, te *Amsterdam* en *Rotterdam* verzekerd en alhier aangebragt, de overlegging van een Declaratoir, door hen als Agenten van bovengemelde Vereenigingen aftegeven, volgens het daarvan bestaande en ten hunnent verkrijgbaar Model; dat voorts alle schrifturen, Avarij-gros, Rekeningen en verdere bewijzen, alhier ter plaatse opgemaakt, om de schade, zoowel aan Goederen als aan Schepen te *Amsterdam* en *Rotterdam* verzekerd, te constateren door hunne handteekening, als Agenten van bovengemelde Vereenigingen moeten worden gewaarmerkt

DORREPAAL & C°.

SAMARANG, 14 *November* 1862. (1962)

O. I. Maatschappij van Administratie en Lijfrente.

Het Indisch Bestuur dezer Maatschappij berigt, dat als mede Administrateur is opgetreden Jhr. Mr. *F. Junius van Hemert*, bestaande mitsdien het Indisch Bestuur der Maatschappij uit de Heeren *V. J. van Dolder*, Jhr. *P. A. van Berestijn* en Jhr. Mr. *Junius van Hemert* als Administrateuren en Mr. *R. van Eibergen Santhagens* als Secretaris.

VAN DOLDER.
(2005) VAN BERESTIJN.

HET VERTREK DER STOOMSCHEPEN

van de onderneming

W. CORES DE VRIES,

gedurende de maand December 1862,

is bepaald als volgt:

van SAMARANG naar BATAVIA,
1e., 9e., 17e., 24e. en 31e. December.

Van SAMARANG naar SOERABAIJA,
2e., 10e., 18e., 25e. December en 1e. Jan. 1863.

Informatiën bij *De Agenten,*
(2012) NIEUWVEEN & SCHUIJMER.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 9 October.

NEDERLAND.

Men verneemt, dat de heer Leeuw uit Arnhem, bekend als uitmuntend scherpschutter, thans te Brussel weder twee prijzen heeft behaald en aan den hertog van Brabant is voorgesteld, die hem op het minzaamst heeft toegesproken en verklaard heeft, dat men dien goeden Hollandschen schutter gaarne zag.

— Te Hellevoetsluis is uit Brielle gedetacheerd de luit. der artill. Polvliet met een detachement kanonniers, ter plaatsing aldaar op de wallen van getrokken geschut, men verdiept zich daaromtrent in gissingen.

— Naar wij met zekerheid vernemen, heeft dezer dagen eene bijeenkomst te Dalen plaats gehad van de HH. Carsten c. s., aanvragers van de concessie voor een kanaal van eene der Hoogeveensche wijken in het Hollandsche Velp, langs Dalen tot in de veenen achter Schoonnebeck, en van den heer Slingenberg, aanvrager eener concessie voor een kanaal van Coevorden naar datzelfde punt, ten einde, ingevolge een voorstel van den minister van binnenl. zaken, de mogelijkheid te bespreken om beide kanalen in de Oshaar, een uur boven Coevorden, te vereenigen en alsdan gezamenlijk op te graven. Naar men zegt is deze overeenkomst getroffen en het contract bereids opgezonden. Wanneer dit werk mogt tot stand komen, dan zou de turf naar Holland langs het Hoogeveensche Kanaal en die voor de steenbakkerijen aan den IJssel, langs een veel korteren weg door het Almelosche kunnen worden vervoerd.

— Den 29sten Sept. was het vijf en twintig jaar geleden, dat prof. A. Rutgers het hoogleeraarsambt in de faculteit der bespiegelende wijsbegeerte en letteren aan de Leidsche Hoogeschool aanvaarde. Talrijke bewijzen van deelneming werden op dezen dag hem gegeven, terwijl hem tevens namens vele zijner tegenwoordige en de alhier woonachtige oud-leerlingen een prachtige marmeren pendule met twee marmeren vazen ter gedachtenis werd aangeboden.

— Door de jury ter beoordeeling der kunstwerken, op de stedelijke tentoonstelling van schilderijen, enz. te Amsterdam ingezonden, zijn de stedelijke medailles toegekend aan den heer Alma Tadema van Leeuwarden, thans te Antwerpen; den heer A. H. Bakker Korff te Leyden; mej. A. Haanen te Amsterdam; den heer F. de Bruycker te Antwerpen; den heer G. de Jonghe te Parijs en den heer K. J. Letschauer te Dusseldorp.

— Te 's Hertogenbosch stond den 2 October de advokaat van Baerle van Breda voor de regtb. teregt. Hij was aangeklaagd wegens het toevoegen aan den heer griffier van het kantongeregt te Ginneken, terwijl deze in functie was, van de woorden: „de griffier is eenzijdig, hij teekent alleen de verklaringen ten voordeele van den eischer op, terwijl hij die ten voordeele van den gedaagde weglaat. De kantonregter staat hier onder vreemden invloed."

Uit de voorgelezen extracten bleek dat mr. van Baerle bij arrest van het provinciaal geregtshof in Drenthe den 10 April 1851, wegens mishandeling tot 14 dagen gevangenisstraf is verwezen; dat hij bij arrest van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holland in dd. 31 Mei 1856, wegens een dergelijk misdrijf als waarvoor hij thans teregt staat, is veroordeeld tot een jaar cellulaire gevangenisstraf ƒ 25 boete; dat hij bij vonnis der regtspraak door den Hoogen Raad is bevestigd, wegens het beleedigen van een bedienend beambte, in de uitoefening zijner bediening, tot ƒ 50 boete is veroordeeld en in kortelings geleden wegens het feit, waarvoor hij nu teregt staat, gedurende zes maanden in de uitoefening zijner bediening is geschorscht geworden.

Na het hooren van 4 getuigen à charge en even zooveel à décharge, requireerde het O. M. eene gevangenisstraf van 2 tot 5 jaren. De beklaagde, die de verdediging in persoon voerde, concludeerde dat het der regtbank behage zich in deze onbevoegd te verklaren, subsidiair tot vrijspraak. Uitspraak Donderdag a. s.

— Naar men verneemt is de zaak van den burgemeester van het eiland Urk en van zijne schoonzuster, de vroedvrouw dier gemeente, door de regtbank te Hoorn in het begin van Junij 1862 verwezen ten criminele, als daarstellende misdaad van valschheid in geschrifte. De beide beklaagden zijn echter, naar men beweert, nog steeds in voor-arrest te Hoorn en zien voorzeker met groot en regtmatig verlangen de behandeling hunner zaak bij het hof in Amsterdam en den eindelijken afloop van het geding te gemoet. De beklaagde is, zoo men weet, geruimen tijd geleden als burgemeester ontslagen; de tusschenregering op het eiland duurt voort; Urkers en niet-Urkers dingen waarschijnlijk naar dat ambt. Met gespannen aandacht staren de eiland-bewoners naar den vasten wal, van waar schuld of onschuld voor hunnen ex-burgervader en voor hunne voedvrouw en een nieuw hoofd voor hunne gemeente moeten opdagen.

— Te Hellevoetsluis heeft den 30sten Sept. het volgende ongeval plaats gehad, 4 varensgezellen verlieten in eene kleine zeilboot de haven, met het doel zich naar Brouwershaven te begeven tot het aanbieden hunner hulp aan koopvaardijschepen. Een hunner kwam den volgenden morgen terug met de tijding, dat door het slechte weder van gisteren avond de boot was omgeslagen en drie zijner makkers (waarvan een gehuwd en vader) jammerlijk in de golven zijn omgekomen.

ENGELAND.

De directie der kamer van koophandel te Manchester heeft het plan van Money, betreffende de katoencultuur in Indie, in al zijne bijzonderheden naauwkeurig overwogen en het resultaat harer beraadslagingen openbaar gemaakt. Uit die mededeeling blijkt dat de commissie, aan welke het voorloopig onderzoek van het plan was opgedragen, in haar uitvoerig gemotiveerd rapport zooveel zwarigheden daartegen opwerpt, dat het haar onmogelijk was tot eene gunstige conclusie te komen. Die punten van bezwaar betreffen hoofdzakelijk het volgende:

Money wil de katoenkoopers uitsluitend plaatsen *onder de contrôle van het gouvernement*; hij wil tevens dat zij ieder oogenblik zullen kunnen worden *afgezet*; dat zij met het hoofdbestuur der uitvoerende magt een contract zullen aangaan tot het opkoopen van *al de* in hun district aangekweekte katoen, tegen een prijs, die den inlandschen producent meer voordeel oplevert dan hij nu bij den geldleener er uit maakt; voorts dat de katoenkoopers *geene agenten voor anderen* zullen mogen zijn, maar *uitsluitend voor eigen rekening*, hetzij met eigen of geleend kapitaal, zullen moeten handelen. De commissie meent hiertegen te moeten aanvoeren, dat die uitsluitende contrôle van het gouvernement wel te billijken zou zijn, wanneer even als op Java het gouvernement ook een geldelijk voorschot verleende, maar dat dit niet opgaat waar het benoodigd kapitaal eenig en alleen van particulieren moet komen, daar toch niemand geneigd zal zijn een kapitaal voor te schieten of te beleggen in eene particuliere onderneming, waarover hem reeds bij voorbaat alle contrôle wordt ontzegd, en welk kapitaal hij moet toevertrouwen aan iemand, dien men ieder oogenblik in Indie in zijne werkzaamheden kan stuiten. Daarbij komt nog, dat als een gevolg van Money's plan, ieder ander particulier katoen exporteur zal belet worden zaken te doen met andere dan met de door het gouvernement als katoenkoopers erkende personen. Bovendien acht de commissie het zeer twijfelachtig, of een genoegzaam aantal personen zich voor eigen rekening in Indie als sub-ontvangers zullen willen vestigen, wanneer zij vooruit weten, dat zij een district van p. m. 20,000 acres zullen *moeten* en geene grootere uitgestrektheid zullen *kunnen* besturen, en dat die oppervlakte slechts 1000 balen per jaar zal opleveren. Om deze en andere redenen is de commissie van oordeel, dat niet alleen Money's plan het door hem beoogde resultaat nooit zal opleveren, maar dat het zelfs alle latere ondernemingen tot verbetering der cultuur zal tegenhouden. Gaarne erkent de commissie dat er in het plan ook veel goeds ligt opgesloten; het denkbeeld van zooveel kundige en bekwame personen tot eene verhuizing naar Indie te nopen en door hunne tusschenkomst aldaar eene hoogst gezegende revolutie in den aanbouw en de behandeling van het product te weeg te brengen, — dat denkbeeld vond de commissie uitmuntend en zij stemt gaarne toe, dat zoo doende eene tot nog toe zeer hinderlijke leemte zou worden aangevuld, door het ontstaan van meer regtstreeksche en naauwere betrekkingen tusschen de Indische producenten en de Engelsche fabriekanten; ja zij erkent zelfs dat zonder zulke betere betrekkingen de katoen productie aldaar, zoowel ten aanzien van kwaliteit als kwantiteit nooit genoegzaam aan den eisch der Europesche markten zal kunnen voldoen; maar, — en *dat* is hier juist de zaak — zij gelooft dat dit denkbeeld niet te verwezenlijken is langs den weg dien Money daartoe aanwijst. Zijn er particulieren die het, zonder eenig bezwaar voor het gouvernement, bij wijze van proefneming willen wagen, dat is hunne zaak, en wanneer dan het stelsel mislukt, dan blijft het veld der werkzaamheden in de katoendistricten toch nog altoos even zoo geopend als nu, zonder dat anderen bij de mislukking schade hebben, of de belangen van het gouvernement daardoor benadeeld worden. Op één voornaam punt meent de commissie intusschen, te midden van al hare bezwaren, de aandacht te moeten vestigen, namelijk dat zich in het district Dharwar een feit heeft voorgedaan, hetwelk schijnt te pleiten voor het aanneemlijke van één van Money's grondslagen. De heer Shaw, ontvanger in dat district, heeft namelijk in de katoenproductie een belangrijk succès verkregen, ten gevolge zijner officieele positie. In spijt van alle tegenwerking der geldleeners, in spijt van alle leemten in de Indische wetgeving op het punt van contracten met de inlanders, is hij er in geslaagd, zulke doortastende verbeteringen in de cultuur in te voeren, dat de door hem uitgevoerde partijen op de markt te Liverpool, wegens de verbeterde kwaliteit, eindelijk in prijs verdubbeld zijn, en dat de inlanders, zoowel daardoor als door de voortbrenging eener meerdere kwantiteit, aanmerkelijke voordeelen genoten. Dit pleit, naar het gevoelen der commissie, in zoo verre voor de zienswijze van Money, dat een officieele erkenning of positie den katoenkooper een hechten en vasten steun geeft tegen de bezwaren, waarmede hij anders onvermijdelijk van de zijde der bevolking heeft te kampen; maar van een anderen kant beschouwd, neemt dit niet weg dat daardoor een monopolie ontstaat, tegen hetwelk geen concurrent bij eenige mogelijkheid kan opwerken. Wel is waar, de concurrenten zouden zich in de omliggende districten kunnen vestigen, en ging dit geregeld voort, dan zag Money zoo van zelf zijn plan verwezenlijken; maar is dit denkbaar? Hoe 't zij, het plan, zoo als het daar ligt, schijnt zoo oppervlakkig wel uitvoerbaar, maar behalve de opgenoemde bezwaren, heeft de ondervinding van al zulke vroegere ondernemingen wel zooveel geleerd, dat de commissie, in de gegeven omstandigheden, van het ontwerp geen het minste gunstige resultaat verwacht, inzonderheid zoolang de wet op de contracten geene betere waarborgen aanbiedt voor hen die geld op voorschot geven aan de bevolking en met de inlanders overeenkomsten aangaan, die deze kunnen schenden, zoo dikwijls zij dit in hun belang goed vinden. Daar intusschen eene verbetering in den toestand der Indische cultuur noodzakelijk is, meent de commissie, met het oog daarop, te moeten aandringen op eene spoedige herziening der genoemde wet.

Dit rapport werd door de vergadering goedgekeurd en op grond daarvan het navolgend besluit genomen: „De kamer, het door den heer Money voorgesteld plan in naauwgezette overweging genomen hebbende, geeft als haar oordeel te kennen, dat dit plan onuitvoerbaar is. Uit aanmerking van het tegenwoordig betreurenswaardig gebrek aan invoer van katoen, meent de kamer hierbij tevens als hare overtuiging te moeten uitspreken, dat zoowel verkrijging van meerderen commercieelen voorspoed in Indie als om de Europeesche kapitalisten met de inlandsche landbouwers aldaar in aanraking te brengen, de vaststelling eener verstandige en billijke wet op de contracten een onmisbaar vereischte is."

Ten gevolge van dit besluit, heeft de heer Money bij den secretaris der kamer eene missive ingezonden, waarin hij zijn leedwezen over dat resultaat te kennen geeft, doch tevens de opmerking maakt, dat zelfs de beste wet op de contracten niet voldoende is, om het enorm te kort van 4 millioen balen katoen aan te vullen, of de kwaliteit der grondstof te verbeteren, omdat de goede werking van zulk eene wet toch altoos afhankelijk blijft van de al of niet royale toepassing, die op hare beurt afhankelijk is van de gezindheid der plaatselijke Europesche ambtenaren. Tot een bewijs daarvan beroept hij zich op hetgeen de ondervinding in der tijd heeft geleerd ten aanzien der bepalingen op de indigo-cultuur. Dit feit, hetwelk hij in al zijne détails volgt, komt hierop neder dat de toenmalige magistraats persoon en ontvanger in Jessore, door zijn bezadigd, vast maar toch zachtzinnig karakter, van de inlanders alles gedaan kreeg wat hij maar wilde, terwijl daarentegen zijn collega te Kishnagur altoos te werk ging naar de gestrenge letter der wet, waarvan het gevolg was, dat de cultuur in Jessore gestadig werd uitgebreid en in het geheele district eene voorbeeldige rust en orde heerschte, terwijl daarentegen in Kishnagur de zaken verliepen, de cultuur te gronde ging en in de gevangenissen eene overbevolking ontstond, die gestadig nog meer kwaad bloed zette tusschen de Europeanen en de inlanders. En toch hechtte de gouverneur van Bengalen (trouwens een man van den traditionelen stempel) zoo openlijk zijne goedkeuring aan deze laatste handelwijze, dat de eerstgenoemde genoodzaakt werd zijne betrekking neder te leggen en naar Engeland terug te keeren. Zijn opvolger in Jessore begreep dat hij zich niet zou kunnen staande houden, wanneer hij ooit van de politiek van den gouverneur afweek en dientengevolge ging het met dat district denzelfden weg op als met Kishnagur. En wat hoorde men nu later, toen overal in het district luide kreten opgingen over den algemeenen achteruitgang der bevolking? Dat de inlanders door het gouvernement zelf tegen de planters waren opgezet, blijkbaar omdat deze het gouvernement in den weg waren; de arme inlanders waren genoodzaakt geweest het der hooge autoriteit naar den zin te maken, maar nu zij zich daardoor de vijandschap der planters op den hals gehaald en de indigo-cultuur te gronde gerigt hadden, nu liet diezelfde autoriteit hen in den steek. Op

dit feit nu wijst Money, als eene waarschuwing ter bestrijding van de zienswijze der kamer van koophandel. Vervolgens resumeert hij nog kortelijk de bekende hoofdgronden van zijn plan en geeft hierbij niet onduidelijk te kennen, dat hij deze vooreerst nog niet opgeeft, daar men bij eene langere voortduring van den Amerikaanschen oorlog, toch eindelijk wel tot doortastende maatregelen ter verkrijging van katoen zal moeten overgaan. Hij hoopt dat de erkenning van die beginselen nu maar niet zoolang moge vertraagd worden, tot de hulpmiddelen der katoen-industrie eerst geheel vernietigd zijn, en hij eindigt met den wensch, dat de kamer nooit berouw moge hebben van de verwerping zijner plannen, die, nog in tijds in praktijk gebragt, zijns inziens zoowel in het voordeel van Engeland als van Indie zouden geweest zijn.

Het blijkt intusschen dat de kamer te Manchester niet de eenige is, die zijn plan bestrijdt. In de onlangs gehouden jaarvergadering der *Cotton-Supply Association*, heeft namelijk de heer Haywood, secretaris dier vereeniging, verslag uitgebragt omtrent zijne zending naar Oost-Indie, tot onderzoek der aangelegenheden van de katoen-cultuur. In dit stuk heeft hij als zijne overtuiging hetzelfde te kennen gegeven, wat de heer Laing onlangs in de kamer van koophandel aldaar heeft verklaard, namelijk dat men aangaande de productie van Indisch katoen veel te groote verwachtingen koestert en dat Indie wel nooit meer dan een millioen balen boven het tegenwoordig cijfer naar Engeland zal kunnen uitvoeren. Tevens trad hij in eene uitvoerige beschouwing van de politiek van het koloniaal bestuur hier te lande, welks handelingen hij ten sterkste afkeurde. De heer Cheetham, president der vergadering, die daarop het woord nam, voegde er bij, dat zonder andere omstandigheden betreffende de katoen-cultuur, reeds de houding van het tegenwoordig Indisch bestuur er veel aan zou toebrengen, om na den vrede in Amerika, alweder het Amerikaansch produkt op de Europesche markten de overhand te zien krijgen en het Indische geheel op den achtergrond te plaatsen. Andere leden lieten zich in denzelfden geest uit. Een hunner, de heer Mason, viel hierbij ten hevigste uit tegen Sir Charles Wood, president van het Indisch bestuur, en eischte dat alle met Indie in verband staande vereenigingen en particulieren, de handen ineen zouden slaan om dezen uit het bewind verwijderd te krijgen. In het vuur zijner rede riep hij eindelijk uit, dat lord Palmerston genoodzaakt moest worden Sir Charles zijne demissie te geven, of zelf zijn ministerieelen zetel te verlaten. Alle overige discussien waren nagenoeg in gelijken geest.

Terwijl zoo de geheele katoen-industrie thans, in den drang der omstandigheden, de aandacht gevestigd heeft op een surrogaat voor hare grondstof, is het zeker niet onbelangrijk, bekend te zijn met de voornaamste uitvindingen, die, — gelijk tot nog toe met alle daartoe strekkende uitvindingen het geval is — òf den toets van het onderzoek niet konden doorstaan, òf hetzij wegens den prijs, hetzij wegens ongenoegzame hoeveelheid, onvoldoende zijn bevonden.

a. Reeds eenige jaren geleden heeft zekere Claussen verschillende bewerkingen voor de vlasbereiding uitgevonden, onder anderen eene nieuwe manier tot het snijden der vezelen, waardoor deze geschikt worden gemaakt om op de gewone katoen-machinerie bewerkt te worden. Ofschoon onderscheidene fabriekanten met de aldus bewerkte grondstof proeven hebben genomen, is zij evenwel nooit algemeen in gebruik gekomen, zelfs niet algemeen bekend geworden. Of dit nu lag aan de mindere geschiktheid der stof, dan wel aan den buitengewoon ruimen voorraad katoen, waartegen zij niet in prijs kon concurreren, hieromtrent is men in het onzekere. Daar men intusschen ook tijdens latere schaarschte van katoen niets meer er van vernomen heeft, zal het vermoedelijk wel aan het eerstgenoemde bezwaar moeten worden toegeschreven.

b. De korte vlasvezels, die ongeschikt zijn voor de linnenfabricatie en daarom van de lange worden afgescheiden, laten zich in de verhouding van ⅓ of ½ zeer goed met Orleans of Suratte vermengen. Dit wordt tegenwoordig dan ook gedaan; doch daar die vezels slechts in beperkte hoeveelheid te verkrijgen zijn, zou eene algemeene vraag zulk eene verhooging van prijs ten gevolge hebben, dat dit alles behalve voordeelig uitkwam. Het is een hulpmiddel, maar het zal nooit een algemeen handels-artikel worden.

c. Bij de onlangs vermelde uitvinding van den heer Thompson tot bewerking van jute, meende ieder dat dit welligt een beter resultaat zou opleveren. De stof, zoo als zij door den uitvinder is aangeboden, ziet er op het oog ook zeer goed uit, maar is te lang van draad en te hard en schijnt beter geschikt om met wol dan om met katoen verwerkt te worden. Het is mogelijk dat het met der tijd op katoen-machineriën wordt gebruikt, maar voor het oogenblik is dit het geval nog niet.

d. In Amerika maakt men thans werk van eene vlasbereiding, waarbij men de vezels in eens geschikt wil maken om volledig de ruwe katoen te vervangen. Enkele monsters zijn daarvan in Engeland aangebragt: maar de gedane bestellingen worden niet geëffectueerd, op grond dat men de handen te vol heeft met leverantien in Amerika. Het is thans verkrijgbaar tegen 3 d. per ℔, maar ook al te ruw en zelfs in kwaliteit nog beneden de vlasvezels vermeld onder *b.* Bovendien moet er 30 à 40 per cent Amerikaansch katoen onder verwerkt worden eer het bruikbaar is.

e. Een Franschman heeft te Manchester onderscheidene monsters ingezonden van eene stof, die zoo goed voldeed, dat hij terstond een aantal bestellingen kreeg, die hij .... verklaarde van de hand te moeten wijzen. Men maakt daaruit op, dat het product niet in groote hoeveelheden verkrijgbaar was. Daarbij komt dat niemand de stof schijnt te kennen en dat hij voor zijn geheim eene enorme som vraagt.

f. Men heeft ook de aandacht gevestigd op het zoogenaamde Chineesche gras (hetwelk veel overeenkomst heeft met manilla hennep) doch naar men verneemt, is dat niet anders te verwerken dan met eene groote hoeveelheid goede katoen. Bovendien hebben de vezels, even als die van de andere genoemde producten, iets houtachtigs; waardoor zij de noodige zachtheid en elasticiteit missen. Daarom zijn zij dan ook meer voor wollen dan voor katoenen weefsels geschikt.

g. Gelijk men weet heeft de heer Harben in het laatst der vorige week eenige monsters aangeboden, bestaande in vezelen van zeegras, met welke eenige vrij voldoende proeven zijn genomen tot vervaardiging van papier. Of zij evenwel ook als surrogaat voor katoen kunnen dienen, dit is eene andere vraag. Naar de uitspraak der commissie van onderzoek valt daaromtrent nog niets te zeggen, te minder omdat de inzender nog geene berekening van den prijs wist op te geven en zelf er nog geene proeven mede genomen had. Op het oog zag de stof er ook niet gunstig uit.

Zoo is tot nog toe de eene uitvinding na de andere in duigen gevallen. Nu zal er nog wel meer van dien aard worden uitgevonden, maar dat helpt niets, zoo lang een grondstof, eenmaal goedgekeurd, niet in groote, voldoende hoeveelheid te verkrijgen is en zoolang zij veel duurder komt te staan dan katoen. Men moet zich ook niet verwonderen, dat de fabriekanten zulke uitvindingen niet wat meer aanmoedigen. Was het vooruitzigt dat de katoenplant geheel en al te niet zou gaan, of wist men met volledige zekerheid dat de katoen na het einde van den Amerikaanschen oorlog — en die *moet* toch eenmaal ophouden — ten allen tijde slechts tegen enorme prijzen verkrijgbaar zou zijn, wie weet hoe men zich dan zou willen behelpen en wat er nog gebeuren kon; maar zoolang dit een en ander nog het geval niet is, zal er al heel wat bijzonders moeten worden ontdekt of uitgevonden, om te kunnen zeggen: »Ziedaar een geschikt surrogaat voor katoen."

De *Times* dit een en ander besprekende, voegt er de volgende aanmerkingen bij:

» De invloedrijkste mannen en dagbladen in het graafschap Lancaster trachten de hoop op het vinden van een surrogaat voor katoen weg te nemen; en, te oordeelen naar de opgedane ondervinding in gelijksoortige gevallen, bestaat er voorzeker grond om te denken dat de aanbevolen surrogaten meestal bij de aanwending meer of min ongeschikt zullen bevonden worden.

» Doch tevens mag worden aangemerkt, dat de meening der katoenfabrikanten te Manchester in dezen geacht wordt volkomen met hunnen wensch overeen te komen. Het is ontegenzeggelijk hun belang, dat ruime toevoer van katoen vooreerst nog uitblijve; met het oog op dit feit zal het voor al degenen, die voor snelle uitbreiding der katoenteelt of voor het vinden van surrogaten werkzaam zijn, verklaarbaar worden waarom hun, gelijk zij verklaren, in Manchester alle geldelijke medewerking wordt geweigerd.

» Immers al de markten der wereld zijn nog goed voorzien van katoenen goederen, ten gevolge van de uitzending der buitensporig groote partijen uit Engeland, waarmede zij door de roekelooze speculatien van 1860 overladen werden. Destijds werd reeds op het overdrevene en gevaarlijke dier speculatien gewezen; doch de waarschuwing baatte niet. Dan eerst wanneer die groote voorraad op de buitenlandsche markten nog verder afgenomen zal zijn, is eene levendige begeerte naar nieuwen en ruimen toevoer van die grondstof te verwachten.

» Ongetwijfeld is het de veronderstelling der fabriekanten, dat omstreeks den tijd waarop de buitenlandsche markten gebrek aan katoenen goederen zullen beginnen te krijgen, het vooruitzigt op herstel des vredes in de Vereenigde Staten, benevens de trapsgewijze toeneming der katoenteelt in Indie, Egypte, Brazilie en elders, in den natuurlijken loop der dingen zekerheid zullen geven van eenen genoegzaam toevoer van ruwe katoen, die met ieder volgend jaar schielijk zal toenemen, en er alzoo geene noodzakelijkheid bestaat, om buitengewone maatregelen tot het bekomen van grondstof te nemen.

» Natuurlijk is het voor de fabriekanten eene aanmerkelijke schade, dat het in hunne fabrieken belegde kapitaal thans renteloos ligt en dat zij zware aanslagen in de armentax hebben te betalen. Doch in verre de meeste gevallen is dit verlies laag zoo groot niet als het gewin, hetwelk voor de fabriekanten aan den anderen kant uit den hoogen prijs der in voorraad zijnde katoenen goederen voortvloeit; en daarom zijn de fabriekanten bij den stilstand hunne fabrieken ook niet zoo mismoedig.

» De Amerikaansche oorlog heeft, als men het werkelijk gewin en de verhoeding van anders onvermijdelijk verlies zamenrekent, onnoemelijk groot finantieel voordeel voor Engeland aangebragt. »In de geheele geschiedenis van het handelsverkeer vindt men geen voorbeeld van eene gebeurtenis, waardoor een land in het finantieele zoo zeer bevoordeeld is geworden."

De Kermis der Ouden.

Periodieke vermakelijkheden, bepaalde dagen in het jaar, waarop men zorg en kommer voor een oogenblik uit het hart verbande en zich lustig en vrolijk vermaakte, zijn zoo oud als de wereld. Die 't niet gelooven wil leze den Bijbel. De godsdienst heiligde zulke blijde stonden, waarin de mensch, door opgeruimdheid, zingen en dansen, voor de ziel versterking en verkwikking zocht. Macrobius zegt, dat bijna al de feesten der gewijde en ongewijde oudheid zich kenmerken door lekker eten en drinken, spelen en vermaken. De Grieksche en Romeinsche almanak (calender) is eene aaneenschakeling van publieke vermakelijkheden. De Grieken hadden *thesmophoria*, afzonderlijke feesten voor de dames uit den hoogen stand; *apaturia*, als wanneer aan het volk een lekker souper werd gegeven; *chalcia* eene afzonderlijke kermis (?) voor de ijzersmeden; *delia*, wanneer zelfs niemand door de politie mogt worden gestraft; *hyancinthia*, wanneer de slaven met hunne meesters aan dezelfde tafel aten; *panathenæ*, als wanneer iedereen naar de stad kwam, om eene soort van publieke illuminatie te zien; de *groote* en *kleine dionysiæ*, waarop het nog anders toeging dan op onze kermissen, en als wanneer er vrij entrée in den Schouwburg was en geene wissels mogten gepresenteerd worden, opdat de »beeren" het feest niet zoude storen. En behalve deze en nog vele andere had ieder dorp (landstreek) zijne bijzondere kermis, waar de landlui met *zakloopen*, *blinddoekje spelen*, *effen en oneffen*, *kinken* enz., enz. zich even zeer als met brassen en slempen vermaakten.

De Romeinen hielden niet minder van kermis houden. Zij hadden *equiria*, harddraverijen; *matrimonalia*, afzonderlijke feesten voor getrouwe vrouwen, welke op die dagen een lekker diné en fraaije geschenken kregen; *vestalia*, afzonderlijke feesten voor de bakkers, als wanneer men *open tafel* te midden op straat hield, en de molens met guirlanden behangen deed; *qu nquartria*, afzonderlijke feesten voor de schooljongens en schoolmeesters; *consualia* kermissen voor de ezels en paarden die dan niet behoefden te werken, en, met bloemen opgesierd, door de stad werden geleid; *vulcanalia*, als wanneer gansch Rome geïllumineerd was, enz. Inzonderheid waren hunne *feriæ latinicæ* groote feesten; afgevaardigden van alle volken kwamen op dien dag bijeen, en wanneer de Regering die kermissen wat te lang uitstelde of verschoof, dan meende het volk dat het Rijk in gevaar was.

De gestrengheid van het eerste Christendom weerde de feesten niet, en aan die eerste Christen-ijveraars, die men zulk een ernstige en gestrenge leer voorhield, werd het toch vergund zich te vermaken. De wijding van eene nieuwe kerk, bragt bijzondere feesten mede, en bij de jaarlijksche herinnering aan die wijding werden die feesten herhaald. Op die wijze ontstonden er in schier alle steden jaarlijks terugkomende feesten, die men *kerkmissen*, later *kermissen*, noemde. Eusebius verhaalt, dat die kermissen al zeer vroeg in gebruik waren, en de geschiedenis leert, dat ze niet minder vrolijk, of zoo als onze chagrijnphilosofen van heden zouden zeggen, niet minder losbandig gevierd werden. Er werd *copieus gedineerd*, en wie weet hoe vele indigesties op zulke dagen plaats hadden. Heronimus en Gregorius van Nijsse klagen ten minste schreeuwelijk over *overdaad in spijs en drank*. Paulinus wenscht dat de feestelingen toch een beetje verstandiger zouden te werk gaan, en ten minste toch *niet in de kerk* op elkanders gezondheid zouden drinken. Chrysostomus klaagt over het jollen, dansen, spelen enz. Augustinus over de muiterij van de kermisgasten als men hen tot de orde wilde brengen. Gregorius van Tours wilde ten minste de kermissen, die dertig volle dagen duurden, afgeschaft hebben. Men wane nu niet dat er veel onderscheid is tusschen die kermissen en de onze. Zie hier hoe Koning Althalaricus, in 't jaar 523, de kermis beschrijft: »Die bijeenkomst (kermis) is niet »alleen zeer plegtig en vermakelijk, maar ook voordeelig voor »de omliggende provincien. Al wat het vernuftig *Kampania* »ons toezendt, al wat de rijke Brutiërs, de welgestelde Kala»briërs, de spitsvinnige Apuliërs bezitten; al wat de provincie »zelve oplevert, wordt dáár ter opluistering van dien schoonen »marktdag ten koop gebragt. Men ziet daar groote pleinen, »getooid met fraaije woningen, huizen die maar een oogenblik »zullen staan en voor 't genoegen zijn opgeslagen; men ziet er »een gedrang van zingend vrolijk volk, enz."

Verschrikkelijke ontdekking door een Walvischvaarder

Op een' schoonen avondstond, in Augustus 1775, werd de kapitein van een' walvischvaarder, Warrens, op ongeveer 77 graden Noorderbreedte, door windstilte overvallen, te midden van het ijs. Men zag ijsbergen van onmetelijke hoogte tot in het oneindige zich uitstrekken; en derzelver toppen, met sneeuw bedekt, zich op elkander stapelende, verhieven hunne dreigende punten, als 't ware om den waagzieken scheepvaarder te verschrikken. Dit gezigt bewees ontegenzeggelijk, dat de Oceaan van dien kant als geblokkeerd was, en alles scheen aan te duiden, dat die ijsgevaarten daar sedert eenigen tijd bestaan hadden. Kapitein Warrens zou zich thans gaarne van deze plaats verwijderd hebben; maar, geenerlei wind hem ten dienste staande, was hij genoodzaakt, ter plaatse te blijven, waar hij zich bevond. Thans verdubbelde hij zijne waak- en werkzaamheid, alles met ongerustheid gadeslaande, en niet twijfelende, of hij stond aan de grootste gevaren ten doel, bijaldien het ijs van standplaats mogt verwisselen. Gedurende een geruimen tijd bleef dezelfde kalmte heerschen; maar tegen middernacht verhief zich eene frissche koelte, vergezeld van eene digte sneeuwjagt; en welhaast verkondigde een ontzettend gekraak en onheilspellend gerucht, dat er eene groote beweging in de ijsschollen plaats greep. Het schip onderging geweldige schokken, welke elk oogenblik onrustbarender werden; en de duisternis was zoo groot, dat het scheepsvolk niet konde onderscheiden. Den ganschen nacht door bleef men werkzaam, om, zooveel mogelijk het gevaar te ontwijken, telkens wanneer en waar men het meende aanwezig te zijn. Tegen den morgen ging de wind liggen, en de kapitein merkte, tot zijne groote voldoening, op, dat zijn schip geene belangrijke schade had geleden. Hij zag tevens met verbazing, dat de ijsschotsen, die den vorigen avond eenen ondoordringbaren muur vormden, zich verdeeld hadden, en dat tusschen dezelve een doortogt was gebaand, die zich tot op een' aanmerkelijken afstand uitstrekte. Tegen den middag nam zijne verbazing niet weinig toe, toen hij uit den mond van het nieuwgevormde kanaal een vaartuig zag naderen. De zon blonk thans in vollen luister, en eene kleine koelte woei uit het noorden. De ijsschotsen verhinderen, in den beginne, den kapitein, iets anders dan zijne masten te onderscheiden; hij meende in het eerst, zich bedrogen te hebben; maar, naar gelang het schip naderde, overtuigde hij zich, dat het geen zinbedrog was; en weldra konde hij den jammerlijken toestand der zeilen, masten en van het want onderkennen. Een tijd lang dreef het schip voor den wind af; maar welhaast door het ijs gestuit, bleef het onbewegelijk. Door eene levendige nieuwsgierigheid gedreven, aarzelde nu de kapitein geen oogenblik, om zich, met eenige manschap, in de sloep te werpen en zich naar dat vaartuig te begeven. Alles duidde aan, dat het geweldig geleden had. Niemand bevond zich op het dek, door verscheidene voeten sneeuw geheel bedekt. Herhaalde malen riep de kapitein aan de equipage. maar hij kreeg geen antwoord. Bij het beklimmen van het schip ondekte hij, door de opening van eene geschutpoort, een voorwerp, dat zijne gansche oplettendheid tot zich trok. Het was een man, zittende aan eene tafel, op welke verscheidene papieren verspreid lagen. Hij riep: geen antwoord, geene beweging. Nu begaf hij zich naar de kajuit, trad er binnen, en eene kille huivering beving hem, toen hij nader tredende, ontwaarde, dat het een geheel verstijfd levenloos ligchaam was, welks oogen, schoon open, verdoofd waren, en welks aangezigt met een doodskleur overtogen was! Het hield nog eene pen in de hand, en naast hem lag een geopend schrijfboek, blijkbaar bestemd tot het maken van aanteekeningen; op eene pasbegonnen bladzijde las men het volgende: » 11 November 1762. » Wij zijn » ingesloten door het ijs sinds 17 dagen. Het vuur ging » gisteren uit, en de kapitein heeft vruchteloos gepoogd, » het weder te ontsteken. Zijne vrouw is dezen morgen » bezweken. Wij hebben geene levensmiddelen, geene toe» vlugt meer." .... De dood had, ongetwijfeld, hem verrast, bij dezen laatsten volzin. De kapitein en zijn volk verwijderden zich, zonder een enkel woord te spreken. In een ander vertrek vonden zij werkelijk het lijk eener vrouw, op een bed uitgestrekt; hare handen hadden al het voorkomen van leven behouden; de ineenkrimping der ledematen alleen bewees, dat zij dood was. Een ander lijk, op de balie gezeten, was dat van een jongman; in de eene hand hield hij een' vuurslag, in de andere een' vuursteen, en nevens hem lagen verscheidene stukken linnen. Voor in het schip zag men ettelijke matrozen, op hunne legersteden liggende, en een' hond in een' hoek verscholen, alsof hij sliep. Geenerlei levensmiddelen of brandstoffen werden ergens gevonden. Kapitein Warrens wilde zijn onderzoek verder uitstrekken, maar de bijgeloovige vooroordeelen zijner matrozen verhinderden hem hierin. Hij nam het aanteekeningsboek mede, en keerde naar zijn schip terug, met eene ziel, door somberheid ter neêr geslagen. De equipage verlangde met ongeduld zich van daar te verwijderen, en de kapitein hoezeer zijns ondanks, van een' gunstigen wind gebruik makende, stevende naar Engeland. Bij zijne terugkomst aldaar deed hij onderzoek omtrent verschillende schepen, die verdwenen waren, zonder eenig spoor van hun lot; en, bij het vergelijken van de datums en onderscheidene andere aanteekeningen met die, welke het Journaal van het bewuste schip bevatte, erlangde hij bevestiging, dat dit vaartuig sinds dertien jaren in het ijs besloten geweest was.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Rembang. In den avond van den 7den November, omstreeks ten 5 ure, hebben andermaal op eenige plaatsen in het regentschap Blora, door aldaar gewoed hebbende zware winden, eenige ongelukken plaats gevonden. Zoo is onder anderen in het district Ngawen de woning van den opziener van het boschwezen in de dessa Tremboel omvergewaaid en is in de dessa Sokolio eene tabakschuur van 400 voeten lengte, behoorende aan de particuliere onderneming van den heer H. L. te Mechelen, over eene lengte van 230 voeten ingestort; ook zijn de zich daarin bevinde 4000 planten tabak vernield. Verder zijn in genoemd district nog 92 inlandsche woningen ingestort of omgewaaid en 288 zwaar beschadigd.

Ook in de districten Panolan en Karang Djati van genoemd regentschap zijn 161 inlandsche woningen ingestort en 201 zwaar beschadigd.

Menschenlevens zijn hierbij niet te betreuren. De schade, hierdoor veroorzaakt, met uitzondering van die aan tabaksonderneming van den heer te Mechelen, wordt op ruim *f* 1,800 berekend.

RIOUW. Den 11den November is door de gouvernements kruisboot no. 58, gevoerd door den djoeragan *Lamad*, en door twee aan den onderkoning van Riouw toebehoorende praauwen ter hoofdplaats aangebragt de bemanning van het Engelsche schip *Cohota*, dat op reis van Saigon naar Singapore in een' hevigen storm lek geworden en gezonken is, bestaande uit den gezagvoerder Peterson, een' Europeschen stuurman en 44 Chinezen en inlanders.

Na vijf dagen zonder voedsel in drie sloepen te hebben doorgebragt, waren deze schipbreukelingen te Siantan (Anambas eilanden) aangekomen, van waar zij, na met de meeste menschlievendheid door het hoofd der Chinezen aldaar te zijn verpleegd met de bovengenoemde vaartuigen naar Riouw zijn overgebragt.

Voor hunne overbrenging naar Singapore is door het bestuur te Riouw gezorgd.

ZUIDER- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. Per telegraaph via Soerabaija, zijn de volgende berigten, loopende tot den 13den ll., ontvangen:

In den algemeenen toestand was weinig verandering gekomen: eenige kampongs in de omstreken van Bendangan (Amoenthaij) zijn door eene zwervende bende muitelingen verontrust geworden.

Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* is den 12den ll. van de Mantallat geretourneerd.

De pogingen van de civiele gezaghebbers der afdeelingen Doeson en Bekompaij, om met de opstandelings-hoofden in de Tewé tot een contract te komen, zijn zonder gevolg gebleven.

Nadere berigten omtrent het sterven van *Antasari* waren nog niet ingekomen.

Het plan bestond, om tegen den 25sten dezer eene kolonne van p. m. 300 man met de noodige artillerie ter tuchtiging naar de Boeven-doesson, te doen oprukken.

Den 10den dezer is te Bandjermassin teruggekomen 's gouvernements stoomer *Boni*, belast geweest met het overbrengen naar Djelel (Zuider-afdeeling) van de commissie ter regeling van de grenskwestie tusschen Kotta-Waringin en Matan.

Op den 5den dezer is aan den radja van Pegattan op plegtige wijze uitgereikt het ridderkruis der militaire Willemsorde 4de klasse en na afloop hiervan hem mede overhandigd het hem door de regering geschonken zilveren schenkblad.

Eenige muitelingen, die een' inval hadden gedaan in de bovenlanden van Batoe-Litjin (Oostkust), zijn door toedoen van den Radja van Pegattan na eenige schermutselingen weder van daar vedreven.

De door het gouvernement verleende amnestie is den 6den dezer aan de bevolking bekend gemaakt.

De zich te Bandjermasin en Martapoera ter zake van den opstand in arrest bevindende personen zijn daarop bereids op vrije voeten gesteld.

BATAVIA. Onlangs heeft de regering voor de eerste maal kunnen uitreiken de groote gouden medaille, bedoeld bij art. 2, § 3 van het gouvernements besluit van 14 Januarij 1861, no. 4 (zie Javasche courant van 16 Januarij 1861, no. 5), voor het vervaardigen van inlandsche school- en leesboeken, en wel aan den verdienstelijken hoofdpanghoeloe van Limbangan (Preanger Regentschappen), radhen hadji *Mohamad Moesa*.

Deze heeft achtereenvolgens aan de regering aangeboden de onderstaande werken:

Wawatjan woelang krama;
Wawatjan woelang tani;
Wawatjan dongeng dongeng;
Wawatjan radja Soedibja;
Tjarita Abdoerahman djeng Adoerahim;
Wawatjan pandji woeloeng;

welke alle ter lands-drukkerij zullen gedrukt en verkrijgbaar gesteld worden en gedeeltelijk aldaar reeds verkrijgbaar zijn.

Behalve de boven bedoelde groote gouden medaille heeft radhen hadji *Mohamad Moesa* achtereenvolgens voor zijne werken ook gekregen eene kleine en eene groote zilveren medaille en eene kleine gouden medaille, alsmede *f* 4,350 aan premiën.

Het is te hopen, dat het goede voorbeeld, door dezen priester gegeven, navolging zal vinden.

Reeds heeft de regering van een aantal personen, zoowel Europeanen, als inlanders, verschillende school- en leesboeken ontvangen en zijn aan verschillende schrijvers de daarvoor uitgeloofde premien en medailles uitgereikt, maar toch blijft de behoefte, vooral aan goede volks-leesboeken, groot.

BANKA. — In den avond van den 1sten November jl. werden ter hoofdplaats Muntok uit zee noodschoten vernomen en weldra werd van Tandjong Kalean het berigt ontvangen, dat een driemast stoomschip op de Karang Hadji zat.

Ofschoon het op dat tijdstip vallend water was en er dus voor 's hands weinig hulp zou kunnen worden geboden, werd niettemin de havenmeester met eenige sloepen en praauwen door den resident afgezonden, om zich van den toestand van dat vaartuig te vergewissen en te zien, wat bij het wassen van het water zou kunnen worden gedaan, ten einde het weder vlot te brengen.

Omstreeks drie uur des nachts keerde de havenmeester terug met het berigt, dat het op de Karang Hadji zittende schip was het Engelsche schoomschip Lord Elgin, kapitein *Wood*, komende van Londen en bestemd naar Singapore, Hongkong en Shanghai. Het vaartuig zat N. O. t. O. ½ O. drie Engelsche mijlen van den lichttoren van Tandjong Kalean.

De kaarten van deze vaarwaters, die de gezagvoerder en stuurman aan den havenmeester vertoonden — de eenige, die ze aan boord hadden — waren twee oude Engelsche overzeilers van den Noordwachter tot buiten straat Banka, welke hoogst onnaauwkeurig zijn. Het scheen hun onbekend te wezen, dat er goede Hollandsche zeekaarten van deze vaarwaters bestaan en zelfs schenen ze geen kennis te dragen van de opname van den Engelschman *Stanton* met H. B. M. schip Saracen.

Des morgens ten 5 ure werd de havenmeester met den gouvernements stoomer Bronbeek andermaal naar de plaats van het ongeval gezonden, ten einde het schip af te brengen, waartoe die ambtenaar de mogelijkheid inzag. De stations-kommandant, de kapitein luitenant-ter-zee *van de Velde Erdbrink*, voegde daarbij nog twee sloepen en twintig man van Z. M. stoomschip het Loo, onder commando van den luitenant-ter-zee der 2de klasse *de Klopper*.

Na eene moeijelijke en onafgebroken werkzaamheid van ruim vier uren, had men het geluk het gestrande schip vlot te krijgen en daar het gedurende den nacht stil weder geweest was en er geene branding op de bank gestaan had, scheen het vaartuig weinig geleden te hebben.

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG,

van den 27sten tot en met den 4den December 1862.

AANVOER.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Ellen, kapt. *T. A. P. Wentholt*

9 kn. wijn, *B. Kopersmit & Co.*

1 wagen, 2 kn. zeep, 20 bund. schoppen, 1 kt. glaswerk, 1 kt. spiegels, 8 kn. en 1 vat ijzerwerk en 15 kn. lucifers, *van den Broek & Veeckens.*

100 vs. spijkers, idem. (*Uit het Entrepôt aldaar.*)

300 keld. genever en 1920 pik. rijst, *Dorrepaal & Co.*

50 kn. brandewijn, 55 col. azijn, 25 kn. wijn, 20 kn. lucifers, 1 kt. hoeden, 1 kt. zijde en 4 kn. lakwerk, *Chevallier & Co.*

13 pijp. wijn en 2 kn. leder, *Jacobson & Co.*

2 kn. ijzerwerk, 12 kn. Japs. goederen, 2 kn. marmeren platen, 210 zak. meel, 1 kt. lampen en 8 col. aardewerk, *Order.*

Van Siam met de Engels. bark Memargupe, kapt. *J. Hepkins.*

1370 pik. gez. en gedr. visch, *Order.*

Van Pamakassan met de Ned. Ind. brik Henriette, kapt. *G. J. Gerrits.*

170 koijangs zout, *Gouvernement.*

Van Padang met de Ned. Ind. bark Johanna Elisabeth, kapt. *J. Wortington.*

11,456 pik. rijst, 1 kt. sarongs en 4 col. Padangsche bladeren, *Order.*

Van Nederland met het Ned. schip Bellatrix, kapt. *Landweer.*

55 krdj. aardewerk, 45 kn. manufacturen, 4 kn. klokken, 9 bn. koopmanschappen en 2 vn. provisiën, *van den Broek & Veeckens.*

120 bn. manufacturen, *C. Damnitz & Co.*

176 kn. wijn, 1 kt. boeken en 1 kt. sigaren, *Mac Neill & Co.*

88 col. bier, *Botzen.*

200 keld. genever, 47 kn. provisiën, 3 kn. kramerijen, 15 vs. zwavels en 3 kn. manufacturen, *J. J. Volkert.*

40 kn. wijn, *Soesman & Co.*

11 kn. manufacturen, 74 col. koopmanschappen en 16 kn. lucifers, *Jacobson & Co.*

49 kn. manufacturen, 5 kn. sigaren, 225 vs. boter, 1 ks. boeken, 17 col. koopmanschappen, 40 col. provisiën, 20 kn. ijzerwerk en 80 kn. brandewijn, *Dorrepaal & Co.*

26 kn. koopmanschappen en 5 vn. haring, *Wermuth & Co.*

15 kn. koopmanschappen, *J Hijmans.*

147 col. manufacturen, 76 col. koopmanschappen en 4 kn. kramerijen, *Bahlmann & Co.*

1 kt. papier en 6 kn. glas, *de Groot, Kolff & Co.*

1 kt. boeken, *van Dorp.*

42 kn. provisiën, *van Maanen & Co.*

62 col. provisiën, 24 col. koopmanschappen, 175 vs. boter, 2 kn. boeken, 1 kt. manufacturen, 61 hammen, 1 kt. sigaren en 5 kn. medicijnen, *Order.*

Van Pamakassan met de Ned. Ind. bark Fatahool Moebarak, kapt. *Hadjie Moeda.*

190 koijangs zout, *Gouvernement.*

Van Indramaijoe met de Ned. Ind. schoener Mariana, kapt. *Achmat Serang.*

720 pik. rijst, *Beh Beauw Tjoan.*

Van Glasgow via Batavia met het Deensche schip Conrad Heinrich, kapt. *A. Beelendorf.*

50 vn. copperas, 100 mand. aardewerk, 17 bn. en 119 kn. manufacturen, *Mac Neill & Co.*

1 kt. diversen, *Soesman & Co.*

3 kn. manufacturen, *Order.*

En andere lading, bestemd voor Soerabaija.

Van Trenganoe over Singapoer met de Ned. Ind. bark Atitool Maula, kapt. *Hadjie Machmoed.*

Lading van Trenganoe.

600 pik. rijst, 250 st. kadjang-matten, 3 pik. poeloesarie-bast, 8½ kod. lijnwaden, 8 st. songket sarongs, 37 pak. ijzer en *f* 700 aan zilveren munt, *Order.*

Lading van Singapoer.

30 kn. thee, 3 kn. paijongs, 1 kt. roode rijst, 1 kt. misoa, 2 pak. zijde, 70 zak. gedr. visch en 1 kod. sarongs, *Order.*

Van China over Batavia met de Engels. bark Megrator, kapt. *H. D. Cowan.*

500 bn. zakken, *Order.*

UITVOER.

Naar Nederland met het Ned. schip Ternate, kapt. *T. Carst.*

5470 pik. Gouv. kofij, 8501 pik. Gouv. kofij en 65 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Nederland met het Bremer schip Julia, kapt. *L. Rauschenberg.*

2754 pik. suiker, 300 pik. bindrotting, 25 kn. indigo, 605 pik. koffij, 1028 ps. koe-huiden, 1 trommel arrowroot en 2 ks. confituren, *van den Broek & Veeckens.*

24 kn. indigo en 219 pik. koffij, C. *Damnitz & Co.*

1498 pik. suiker, 60 kn. indigo en 64 pik. cubeben, B. *Kopersmit & Co.*

741 pik. koffij en 1100 pik. koehuiden, *Nieuwveen & Schuijmer.*

2 kn. piano's, *Volkert.*

8 vn. spek, *Salomonson & Meijer.* (*Uit het Entrepôt.*)

3653 pik. suiker, 1000 pik. koehuiden, J*acobson* & Co.

Naar Cheribon met de Ned. Ind. bark Zein, kapt. *Sech Alie* Bin *Abdulla* Badjardana.

500 ps. balken, *Gouvernement.*

Naar Nederland via Soerabaija met de Ned. bark Koophandel, kapt. *A. M. Swarst.*

Lading voor Nederland.

3002 Gouv. suiker, *N. H. M.*

Lading voor Soerabaija.

17 bn. drills, B. *Kopersmit* & Co.

Naar Canal met de Russische brik Jacob, kapt. C. *Feilcke.*

2865 pik. suiker, J*acobson* & Co.

Van Batavia met de Ned. Ind. bark Fathool Manam, kapitein *Sech Salim* Bin *Oemar Alkatrie.*

f 15,000 zilveren munt, *Gezagvoerder.*

Naar Tagal via Soerabaija en Batavia met de Ned. Ind. bark Johanna, kapt. *F. Ingerman.*

538 ps. balken, *Gouvernement.*

AAN- EN UITVOER TE TOEBAN,

van den 24sten tot en met den 30sten November 1862.

AANVOER.

Van Soerabaija, 1 kt. wijn, 1 vat boter, 2 kn. diversen, 1 ham, 1 kt. genever, 1 pik. indigo, 150 zak. steenkolen, 2 kn. kramerijen, 2 pik. aardewerk, 4 ps. mousseline, 2 ps. chitzen, 2 ps. graslinnen, 1 st. geelkatoen, 1 st. orleans, 2 ps. satijn, 1 doz. zijden doeken, ½ doz. staande lampen, 6 st. baadjes.

Van Samarang, 4 krandj. kandij-suiker, 10 krandj. Chineesch papier, 13 kn. thee, 6 pik. uijen, 6 pak. papier, 6 pak. kaneel, 2 pak. salpeter, 4 zak. gadoong.

Van Joana, 500 st. manga, 200 krandj. indigo, 1650 str. Java katoenen garen.

Van Japara, 40 pik. rijst, 2 kn. aardewerk, 32 kasten, 96 stoelen, 10 banken, 6 ledikanten, 16 tafels en 5 kanapées.

Van Indramaijoe, 660 pik. rijst.

Van Grissee, 1 koijang tingiebasten, 18 koijangs Gouv. zout.

Van Bedanten, 10 ton. katjang-olie.

Van Sampang, *f* 225 aan zilveren munt en 1 kt. lijnwaden.

UITVOER.

Naar Soerabaija, 920 krandj. houts-kolen, 30 krandj. suiker, 2 ton. olie, 2 kasten, 1 rak, 10 ledige kisten, 15 planken, 10 voetenbankjes, 30 pik. brandhout, 30 st. klappernoten, 1 pak kleederen, *f* 150 aan zilveren geld en 180 ks. sigaren.

Naar Samarang, 400 krandj. houts-kolen, 22 kod. slendangs, 3 kod. sarongs, 43 st. chitzen, 7 kod. geb. hoofd-doeken, 3½ kod. kains, *f* 3200 aan zilveren munt, *f* 600 aan koperen munt, 350 ks. sigaren, 120 vel. leder, 6 st. kains en 50 katt. dendeng.

Naar Joana, 17,000 st. gedr. visch, *f* 390 aan koper geld en 190 st. Java katoenen garen.

Naar Indramaijoe, *f* 2600 aan zilveren munt.

Naar Aroosbaija, 30 krandj. Java tabak, 10 st. matten en 4 pik. rijst.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN	DATUM.
28 Nov.	Ned. Ind.	Bark	Ellen	T. A. P. Wentholt	Batavia.	23 Nov.
30 〃	〃	Stoomboot	Oenarang	H. Kramer	〃	29 〃
30 〃	〃	〃	Menado	Couteron	Soerabaija.	29 〃
1 Dec.	〃	Bark	Johanna Elisabeth	J. Worthington	Padang.	3 〃
1 〃	〃	〃	Henriette	G. J. Gerrits	Boender.	19 〃
2 〃	〃	Schip	Fatahool Moebarak	Hadjie Moeda Bin Hadjie Machmoet.	〃	22 〃
2 〃	Ned.	Fregatsch.	Billatrix	P. H. Landweer	Batavia.	27 〃
3 〃	Engs.	Bark	Magrator	H. D. Cowan	〃	30 〃
3 〃	Deens.	Brik	Conrad Henrich	A. Beelendorf	〃	29 〃
3 〃	Ned. Ind.	Schoener	Mariana	Amat Srang	Indramaijoe.	29 〃
3 〃	〃	Bark	Atiatool Mola	Hadjie Mohamat Kassan Bin Anda...	Batavia.	20 〃

Vertrokken Schepen van Samarang.

DATUM.	VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	NAAR
Nov. 28	Ned.	Barkschip	Nederland en Oranje	P. C. Rosier	Soerabaija en Nederland.
〃 29	Ned. Ind.	Brik	Joesroel Karim	Said Abd. B. Salim B. S. Aboebakar.	Soerabaija.
〃 29	〃	Bark	Roze Marie Louise Inghie	Liem Tik An	Batavia.
〃 30	Russ.	Brik	Jacob	C. Feilcke	Canal.
〃 30	Ned. Ind.	Bark	Zein	Sech Alie B. Abd. Badjardana	Cheribon.
Dec. 1	Ned.	Fregatsch.	Ternate	F. Cars	Nederland.
〃 1	Ned. Ind.	Bark	Fathool Manan	Sech S. B. Oemar B. Aun Alkaterie.	Indramaijoe.
〃 1	〃	〃	Johanna	F. Ingerman	Soerabaija.
〃 1	〃	Stoomboot	Menado	A. Couteron	Batavia.
〃 2	〃	〃	Oenarang	H. Kramer	Soerabaija.
〃 3	〃	Bark	Hoat Sing	Ong Banping	Banjermassing.
〃 3	Breem.	Fregatsch.	Julia	L. Rauschenberg	Nederland.
〃 3	Ned. Ind.	Bark	Kaliemantan	Lio Ontat	Banjermassing.
〃 3	Ned.	Barksch.	Koophandel	A. M. Swarts	Soerabaija en Nederland.
〃 4	Ned. Ind.	Bark	Atiat Rachman	Sech Bilal Thesier	Soerabaija.

In Lading liggende Schepen te Samarang.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LAST.	GEZAGVOERDER.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Ned. Ind.	Schoener	Machmoed	57	J. H. van Garling		Gezagvoerder.
Ned.	Bark	Alleta Augusta	156	J. A. Tinholt	Nederland	Mc. Neill & Co.
〃	〃	Cornelia Hendrika	306	J. J. Swart	〃	Jacobson & Co.
Ned. Ind.	Schip	Sara Eleonora	285	C. Brodie	Batavia	Gezagvoerder.
〃	Bark	Denok Bintang Toedjoe	132	Intje Lanang		〃
Ned.	〃	Hendrikus Gerardus	202	C. van der Zee	Nederland	Mac Neill & Co.
Ned. Ind.	Schoener	Bintang Barat	41	Kleboe		Gezagvoerder.
Ham.	Schip	Arracan	319	H. Kuhlken	Nederland	Jacobson & Co.
Ned. Ind.	Bark	Ing Thaij Goan	105	Ko Lam Haij		Gezagvoerder.
Siam.	Brik	Kiem Pik Soei	85	Njo Anbjoan		〃
Ned. Ind.	Bark	Alrachmanie	155	Hadjie Mohamat Seman	Banjermassing	〃
〃	Brik	Alrachmanie	113	S. Moh. B. Yoesoop B. Yakoop.		〃
Ned.	Bark	Koophandel	200	J. N. Mooi		B. Kopersmit.
〃	〃	Krimpen aan de Lek	371	W. Ouwehand	Nederland	Mc. Neill & Co.
Ned. Ind.	〃	Ellen	121½	T. A. P. Wentholt	Batavia	Gezagvoerder.
Eng.	〃	Memargupe	...	J. Hepkins		〃
Ned. Ind.	Brik	Henriette	113	G. J. Gerrits		〃
〃	Bark	Johanna Elizabeth	346	J. Wortington		〃
Ned.	Schip	Bellatrix	262	P. H. Landweer		Dorrepaal & Co.
Ned. Ind.	〃	Fatahool Moebarah	150	Hadjie Moeda		Gezagvoerder.
〃	Schoener	Mariana	79	Achmat Serang		〃
Deens.	Bark	Conrad Heinrich	...	A. Beelendorf	Soerabaija	Mac Neill & Co.
Eng.	〃	Magrator	...	H. D. Cowan	San Francisco	B. Kopersmit.
Ned. Ind.	〃	Atahool Maula	...	Hadjie Machmoed		Gezagvoerder.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, is de schrijver voor de wet

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.